

Nr 118.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 för täckande av vissa förskottsvis utgivna medel; given Stockholms slott den 8 februari 1918.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

1:o) att för täckande av förskjutna kostnader för införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 75,000 kronor;

2:o) att för täckande av förskjutna kostnader för inköp av vissa furageartiklar å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 3,210,504 kronor;

3:o) att för täckande av förskjutna kostnader för förvärvande av mark m. m. för Järnafältet å tilläggsstat för år 1918 anvisa, utöver vad för samma ändamål redan blivit av riksdagen äskat, ett förslagsanslag av högst 50,000 kronor;

4:o) att för täckande av förskjutna kostnader för uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 1,217,150 kronor;

5:o) att för täckande av förskjutna kostnader för uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 4,000,000 kronor;

6:o) att för täckande av förskjutna kostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 15,801,832 kronor;

7:o) att för täckande av förskjutna kommittékostnader å tilläggsstat för år 1918 anvisa, utöver vad för samma ändamål redan blivit av riksdagen äskat, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 160,790 kronor;

8:o) att för täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 4,915,000 kronor;

9:o) att för täckande av förskjutna kostnader för anskaffande av vissa slag av förnödenheter å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 16,060,445 kronor;

10:o) att för täckande av förskjutna kostnader för internerat manskap å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 184,271 kronor.

Därjämte vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen besluta,

dels att de under punkterna 1:o)—6:o) och 9:o) ovan upptagna anslagen, tillhopa 40,414,931 kronor, skola tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel samt å tilläggsstaten för år 1918 uppföras bland utgifter för kapitalökning under titel »Förlag till statsverket»,

dels ock, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, att den uti nämnda tilläggsstat bland inkomsterna upptagna posten »Tillfällig upplåning» skall höjas med 589,261 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 8 februari 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson, yttrade härefter:

»Med anledning av kassaförlagskommitténs uti dess den 30 mars 1917 avgivna betänkande framställda förslag angående avvecklingen av det hittills tillämpade förskottsförfarandet anmodades arméförvaltningen den 17 november 1917 att skyndsamt inkomma med uppgift angående samtliga hittills meddelade förskottsanordningar under fjärde huvudtiteln ävensom med förslag till förskottens täckande.

Till åttlydnad härav inkom arméförvaltningen den 17 december 1917 med utredning i ärendet. Av denna utredning framgick, att de lant-

försvarets förskottsanordningar, för vilkas täckande medel ännu icke blivit anvisade, belöpte sig till sammanlagt 46,660,409 kronor 45 öre. Härav vore 26,569,298 kronor 30 öre redan likviderade och 20,091,111 kronor 15 öre beräknade att likvideras till och med den 31 december 1918.

Beträffande sättet för ifrågavarande förskottsutgifters täckande föreslog arméförvaltningen, att desamma måtte täckas sålunda:

av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.....	kronor	663,460: 65
av medel å tilläggsstat för år 1918, uppförda såsom:		
anslag	kronor	6,171,278: 99
lånemedel	»	39,825,669: 81
	»	45,996,948: 80
	Summa kronor	46,660,409: 45

I enlighet härmed har Kungl. Maj:t under punkten 30 av fjärde huvudtiteln av den till årets riksdag avlåtna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1918 föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående täckande av vissa förskott, tillsvidare å tilläggsstat för år 1918 beräkna ett belopp av 45,996,950 kronor. Härav hava 39,825,670 kronor beräknats utgå av tillfälliga lånemedel och därför upptagits bland utgifter för kapitalökning under titel »Förlag till statsverket» samt 6,171,280 kronor beräknats utgå av andra statsinkomster.

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning arméförvaltningens framställning i vad den avser täckande av förskottsutgifter genom anvisande av medel å tilläggsstat för år 1918.

Uti sin framställning har arméförvaltningen upptagit de särskilda förskottsutgifterna under fyra huvudrubriker, nämligen:

I. Förskott å anslag i efterföljande års stater.

II. Förskott, avsedda att ersättas med särskilda framdeles inflytande medel (tomtförsäljningsmedel).

III. Förskott att hos riksdagen anmälas till ersättande.

IV. Av världskriget förorsakade förskott.

Den följande redogörelsen för de särskilda förskottsutgifterna ansluter sig till den sålunda gjorda uppdelningen.

I.

Förskott å anslag i efterföljande års stater.**1. Införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg.** [1.]

Såsom under punkten 44 av det vid innevarande års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden närmare omförmäles, gjorde arméförvaltningens artilleridepartement uti underdånig skrivelse den 13 augusti 1917 framställning om införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg för en beräknad kostnad av 125,000 kronor. Denna kostnad ansåg departementet böra kunna under loppet av förslagsvis 5 år täckas genom beräknad besparing i driftkostnaderna på det sätt, att 25,000 kronor disponerades å de för år 1917 tillgängliga medel för ammunitionstillverkning samt att återstoden, 100,000 kronor, anvisades såsom förskott, att sedermera under 4 års tid årligen amorteras med 25,000 kronor från medel, som å ordinarie eller extra ordinarie anslag bleve tillgängliga för tillverkning av ammunition.

Genom brev den 24 augusti 1917 fann Kungl. Maj:t, med hänsyn till förekommande omständigheter, gott bemyndiga artilleridepartementet att omedelbart vidtaga erforderliga åtgärder för införande av elektrisk drift med kraft från Trollhättans kraftverk i och för belysning och drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg. Därjämte föreskrevs, att härav föranledda kostnader, tillhopa högst 125,000 kronor, skulle med 25,000 kronor bestridas av de för år 1917 tillgängliga medel för tillverkning av ammunition samt till återstående belopp eller högst 100,000 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande, därav 25,000 kronor från de för år 1918 anslagna medel för ammunitionstillverkning.

Arméförvaltningen har nu hemställt, att för täckande av ifrågakörande förskjutna kostnader måtte å tilläggsstat för år 1918 anvisas ett anslag av 75,000 kronor, att utgå av lånemedel. Arméförvaltningen.

Enligt vad förut nämnts, äro de med den elektriska driftens införande förenade kostnaderna avsedda att täckas av besparingar, som till följd av övergången till elektrisk drift beräknas uppstå å de för ammunitionstillverkning anslagna ordinarie eller extra ordinarie medel. I Departementschefen.

- [1.] överensstämmelse härmed torde av de å förskottstitel anvisade 100,000 kronor ett belopp av 25,000 kronor böra ersättas av de för innevarande år för ammunitionstillverkning anslagna medel. Återstående 75,000 kronor torde, i avvaktan på att dylika medel varda för kommande år anvisade, tillsvidare böra bestridas av tillfälliga lånemedel.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för *täckande av förskjutna kostnader för införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg* å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 75,000 kronor.

[2.]

2. Inköp av vissa furageartiklar.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 1 oktober 1914, att ett belopp av högst 4,000,000 kronor finge för upphandling av havre av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Vidare uppdrog Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 5 december 1914 åt statens livsmedelskommission att för arméns räkning i utlandet uppköpa vissa kvantiteter majs och vetekli, att av livsmedelskommissionen tillhandahållas arméförvaltningens intendentsdepartement. Därjämte anbefalldes statskontoret att tillhandahålla arméförvaltningens civila departement de för omförmälda anskaffning erforderliga medel, högst 2,000,000 kronor, att av statskontoret av tillgängliga medel förskjutas för att sedermera av civila departementet ersättas från de till bestridande av utgifter för lantförsvaret på krigsfot anvisade medel, i den mån kostnaderna icke skulle gäldas av vederbörliga ordinarie anslag.

Ån vidare bemyndigade Kungl. Maj:t genom brev den 4 maj 1915 arméförvaltningens intendentsdepartement att för arméns räkning inköpa ett av statens livsmedelskommission hembjudet parti om 3,885 tons havre för ett pris beräknat efter 25 kronor 50 öre för 100 kilogram cif Sverige, varjämte Kungl. Maj:t föreskrev, att av köpeskillingen 738,150 kronor skulle utgå från anslaget till furagering av arméns hästar samt återstoden ävensom övriga av beslutet föranledda utgifter av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Slutligen bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 16 mars 1917 folkhushållningskommissionen att anskaffa och ställa till arméförvaltningens intendentsdepartementets förfogande viss kvantitet havre. Sedermera föreskrev Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 6 juli 1917, att kostnaderna för anskaffningen ävensom för havrens magasinering m. m. skulle gäldas av anslaget till furagering av arméns hästar respektive förskjutas av civila departementet för att framdeles ersättas av det till täckande av kostnaderna för tryggande av rikets neutralitet efter 1916 års utgång å extra stat för år 1918 beviljade anslag, allt i samma proportion som de på grund av förut omförmälda brev den 1 oktober 1914 och den 4 maj 1915 inköpta havrepartierna tagits i anspråk för utfodring av arméns stamhästar, respektive övertaliga, för neutralitetsskyddet använda hästar.

[2.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund av förenämnda brev förskjutna belopp, som vore avsedda att ersättas av anslag i efterföljande års stater, belöpte sig till sammanlagt 3,210,503 kronor 93 öre. För förskottens täckande borde å tilläggsstat för år 1918 äskas erforderligt anslag, att utgå av lånemedel.

Arméförvalt-
ningen.

De furageartiklar, som på grund av Kungl. Maj:ts förenämnda brev blivit inköpta, hava upplagts i förråd, varifrån desamma utlämnas till truppförbanden. I den mån furageartiklarna tagas i anspråk för de i och för neutralitetsskyddet inköpta hästarna, gäldas kostnaderna från de medel, riksdagen anvisat för tryggande av rikets neutralitet, och, i den mån furageartiklarna användas för fredsbehovet, från ordinarie furageringsanslaget. De av arméförvaltningen till ersättande nu anmälda förskotten äro avsedda att i sinom tid täckas antingen av furageringsanslaget eller av medel, som framdeles möjligen kunna komma att ställas till intendentsdepartementets förfogande såsom förlag. Med hänsyn härtill torde, i avvaktan på att medel i den ena eller andra formen varda tillgängliga, det för samma förskotts täckande erforderliga anslaget böra utgå av tillfälliga lånemedel.

Departement-
chefen.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av förskjutna kostnader för inköp av vissa furageartiklar å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 3,210,504 kronor.

II.

Förskott, avsedda att ersättas med särskilda framdeles inflytande medel (tomtförsäljningsmedel).

Under denna rubrik har arméförvaltningen till ersättande anmält för följande ändamål förskjutna kostnader, nämligen

1. Förvärvande av mark m. m. för Järvafältet.
2. Uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden.
3. Uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen.
4. Vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén.

[3.]

1. Förvärvande av mark m. m. för Järvafältet.

Såsom under punkten 18 av fjärde huvudtiteln av den till årets riksdag avlåtna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1918 närmare omförmäles, medgav 1905 års riksdag, att tvenne områden av Norra Djurgården finge kronan avhändas samt att av de genom försäljningen inflytande medel högst 4,000,000 kronor finge användas för förvärvande av mark för nytt övningsfält vid Järva för de till Stockholm förlagda truppförbanden ävensom för bestridande av vissa andra i samband därmed stående utgifter.

Med anledning härav har för det nya övningsfältets iordningställande utbetalts sammanlagt 4,000,000 kronor eller det belopp, som av riksdagen för ändamålet beviljats. Samtliga ifrågavarande utgifter hava, i avvaktan på att inflytande tomtförsäljningsmedel bleve tillgängliga, bestritts å förskottstitel.

Till en början förskötos samtliga kostnader av arméförvaltningen. Efter därom av ämbetsverket gjord framställning blev emellertid genom kungl. brev den 31 december 1913 ett belopp av 3,950,000 kronor överfört från arméförvaltningens försträckningskonto till statskontorets.

Sedan statskontoret uti sitt den 25 oktober 1917 över kassaförlagskommitténs betänkande avgivna utlåtande begärt täckning av det utav statskontoret för ifrågavarande ändamål förskjutna beloppet, har Kungl. Maj:t under ovannämnda punkt av propositionen om tilläggsstat för år 1918 föreslagit riksdagen att för täckande av förskjutna kostnader för förvär-

vande av mark m. m. för Järvafältet å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 3,950,000 kronor. Då anslaget är avsett att i sinom tid ersättas av inflytande tomtförsäljningsmedel, har detsamma, i överensstämmelse med vad chefen för finansdepartementet till statsrådsprotokollet över finansärenden den 31 december 1917 anfört i fråga om avvecklingen av det hittills tillämpade förskottsörfarandet, föreslagits skola tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel. [3.]

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält det å ämbetsverkets försträckningskonto kvarstående beloppet av 50,000 kronor. Arméförvaltningen.

Jämväl för täckande av detta förskott torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918. I avvaktan på tomtförsäljningsmedlens inflytande böra erforderliga medel beredas genom tillfällig upplåning. Departementschefen.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av förskjutna kostnader för förvärvande av mark m. m. för Järvafältet å tilläggsstat för år 1918 anvisa, utöver vad för samma ändamål redan blivit av riksdagen äskat, ett förslagsanslag av högst 50,000 kronor.

2. Uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden. [4.]

Efter därom av Kungl. Maj:t gjord framställning medgav 1908 års riksdag,

att de s. k. Fredrikshovstomterna i Stockholm eller fastigheten n:r 1 i kvarteret Trumman av Oscars församling finge till den del, som enligt en blivande stadsplan komme att utgöra byggnadstomter, för kronans räkning försäljas i den ordning, Kungl. Maj:t bestämde;

att de delar av området, som erfordrades till gator, finge kostnadsfritt och med full äganderätt upplåtas till Stockholms stad;

att av den inflytande köpeskillingen för tomterna finge bestridas kostnaderna för nämnda gators fullständiga ordnande, inbegripet deras förseende med avloppsledningar och beläggning med tuktad sten i kör- och gångbanor, de senare inom huggna kant- och rännstenar;

att av återstående delen av köpeskillingen högst 1,217,150 kronor finge användas till uppförande av dels bageri och havremagasin å Karlsborg, dels ett intendenturetablissemang i Boden;

[4.] att vad som därutöver kunde genom tomtförsäljning inflyta skulle tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål; samt

att Kungl. Maj:t finge av tillgängliga medel förskjuta erforderliga belopp intill 1,217,150 kronor för bestridande av kostnaderna för nämnda byggnadsarbeten å Karlsborg och i Boden ävensom vad som erfordrades för utförande av berörda gaturegleringsarbeten, att ersättas av de genom tomtförsäljningen inflytande medel.

I enlighet med riksdagens sålunda fattade beslut har arméförvaltningen för uppförande av dels bageri och havremagasin å Karlsborg, dels intendenturetablissemang i Boden förskjutit 1,217,150 kronor eller det av riksdagen för ändamålet beviljade beloppet.

Arméförvaltningen.

Arméförvaltningen har nu hemställt, att för täckande av ifrågasvarande förskott erforderligt anslag måtte äskas å tilläggsstat för år 1918.

Departementschefen.

Vad sålunda föreslagits finner jag mig böra tillstyrka. Jämväl för detta anslag torde i avvaktan på tomtförsäljningsmedlens inflytande erforderliga medel tillsvidare böra beredas genom tillfällig upplåning.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för *täckande av förskjutna kostnader för uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden* å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 1,217,150 kronor.

[5.] 3. **Uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen.**

För uppförande av kasernetablissemang för femton infanteriregementen beviljade 1906 års riksdag ett extra anslag av 21,744,000 kronor.

Emellertid visade det sig, att nämnda anslag icke var för ändamålet tillräckligt. Enligt vad för 1915 års riksdag anmäldes, beräknades ifrågasvarande byggnadsföretag vid nämnda tidpunkt komma att draga en ytterligare kostnad av i runt tal 11,021,000 kronor. På grund härav föreslog Kungl. Maj:t nämnda års riksdag medgiva, att de av Svea ingenjörkår, Fälttelegrafkåren och ammunitionsfabriken för närvarande disponerade områdena å Kungsholmen i Stockholm finge försälas och att av de genom försäljningen inflytande medel ett belopp av högst 11,021,000 kronor

finge tagas i anspråk för fullbordande av de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen. [5.]

Med anledning av Kungl. Maj:ts framställning medgav riksdagen, att det å Kungsholmen i Stockholm belägna, kronan tillhöriga område om 45,839 kvadratmeter, som nu disponerades av Svea ingenjörkår, finge i den ordning och med de undantag, som framdeles kunde varda av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämda, försäljas;

att av de genom försäljningen inflytande medel ett belopp av högst 4,000,000 kronor finge tagas i anspråk för fortsatt arbete å utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen;

att möjligen återstående försäljningsmedel finge ingå till lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål; samt

att, i mån av behov, de medel, som erfordrades till bestridande av omförmälda byggnadskostnader, högst 4,000,000 kronor, finge efter Kungl. Maj:ts beprövande av arméförvaltningen eller statskontoret förskjutas av tillgängliga medel.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält förenämnda förskott, 4,000,000 kronor. Arméförvaltningen.

Härför erforderligt anslag torde bära äskas å tilläggsstat för år 1918. Anslaget bör, i avvaktan på att inflytande tomtförsäljningsmedel bliva tillgängliga, tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel. Departementschefen.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av förskjutna kostnader för uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av högst 4,000,000 kronor.

4. Vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén. [6.]

Såsom under punkten 63 i det vid innevarande års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden närmare omförmäles, har riksdagen för utförande av vissa av 1914 års härordning betingade byggnadsföretag vid armén, varför kostnaden avsetts att bestridas genom inkomsten av försäljning av vissa staten tillhöriga, till lantförsvaret anslagna fastigheter i eller invid Stockholm, för åren 1915

- [6.] —1918 anvisat tillhoppa 14,028,300 kronor. Enligt riksdagens beslut skulle härav 11,003,175 kronor förskjutas av statsverkets värnskattefond och 3,025,125 kronor av tillgängliga medel; och skulle samtliga dessa kostnader sedermera ersättas av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål eller annan fond, dit köpeskillingarna för till lantförsvaret anslagna fastigheter, vilka med riksdagens samtycke försålde kunde komma att inflyta.

Därjämte har 1917 års riksdag, såsom jämväl under förenämnda punkt närmare omförmäles, för bestridande av uppkommande merkostnader för ifrågavarande byggnadsföretag beviljat ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor att, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av arméförvaltningen eller statskontoret förskjutas för att sedermera, på sätt nyss nämnts, ersättas av inflytande tomtförsäljningsmedel.

Arméförvalt-
ningen.

Arméförvaltningen har nu till ersättande genom anslag å tilläggsstat för år 1918 anmält dels förenämnda 14,028,300 kronor, dels ock det för bestridande av uppkommande merkostnader beviljade beloppet av 1,000,000 kronor. Då ifrågavarande båda belopp, tillhoppa 15,028,300 kronor, vore avsedda att i sinom tid bestridas av inflytande tomtförsäljningsmedel, borde det för beloppets täckande erforderliga anslaget tillsvidare utgå av tillfälliga länemedel.

Departements-
chefen.

I enlighet med arméförvaltningens förslag torde för täckande av ifrågavarande förskott erforderligt anslag å tilläggsstat för år 1918 böra äskas av riksdagen. Enligt vad under förenämnda punkt 63 i det vid årets statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet närmare omförmäles, har emellertid Kungl. Maj:t å det för bestridande av uppkommande merkostnader beviljade förslagsanslaget av 1,000,000 kronor anvisat sammanlagt 1,453,872 kronor 50 öre. Den del av det överskjutande beloppet, som vid tiden för framställningens avgivande var för arméförvaltningen till siffran känd, har ämbetsverket föreslagit till ersättande från anslag av andra statsinkomster än länemedel. Då emellertid samtliga kostnader för ifrågavarande byggnadsföretag böra slutligen gäldas på samma sätt, nämligen genom inflytande tomtförsäljningsmedel, böra i detta sammanhang medel äskas för täckning icke blott av berörda anslag å 1,000,000 kronor utan även för det å samma anslag ytterligare anvisade beloppet 453,872 kronor 50 öre.

Innan förenämnda anslag för bestridande av uppkommande merkostnader för ifrågavarande byggnadsföretag av riksdagen beviljades, hade, såsom i 1917 års statsverksproposition för riksdagen anmäldes, Kungl. Maj:t i åtskilliga fall, efter därom av arméförvaltningens fortifikations-

departement gjord framställning, medgivit antagande av entreprenadanbud, som överstigit de beräknade kostnaderna, och i sammanhang därmed föreskrivit, att härav föranledda ökade kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

[6.]

För bestridande av uppkommande merkostnader hava sålunda anvisats följande belopp, nämligen

för uppförande av en underofficersbyggnad för Bodens ingenjörkår samt två officersbyggnader och två skidlöparkaserner för Norrbottens regemente enligt kungl. brev den 4 augusti 1916	kronor	41,710: —
» utförande av vatten- och avloppsledningar samt värmeledning i nyssnämnda byggnader vid Norrbottens regemente enligt kungl. brev den 15 september 1916	»	48,374: —
» uppförande av ridhus och stallbyggnad för Norrbottens kavallerikår enligt kungl. brev den 9 september 1916	»	21,500: —
» uppförande av underofficersbostäder för Bodens ingenjörkår enligt kungl. brev den 27 oktober 1916	»	77,350: —
» uppförande av en sjukpaviljong och en mässbyggnad för Göta ingenjörkårs fästningsingenjörkompani i Karlskrona enligt kungl. brev den 1 december 1916	»	20,000: —
» uppförande av förrådsbyggnader för skidutrustning m. m. inom femte och sjätte arméfördelningarna enligt kungl. brev den 16 februari 1917	»	110,725: —
		<hr/>
eller tillhopa kronor		319,659: —

Arméförvaltningen har nu anmält detta belopp till ersättande från anslag av andra statsinkomster än lånemedel. Enligt min uppfattning böra emellertid jämväl ifrågavarande merkostnader slutligen gäldas av inflytande tomtförsäljningsmedel. Anslag för förskottens täckande torde därför böra äskas i sammanhang med äskande av anslag för täckande av övriga för ifrågavarande byggnadsföretag å förskottstitel anvisade kostnader.

Hela det för täckande av förskjutna kostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén erforderliga anslaget skulle alltså uppgå till (14,028,300 + 1,453,872: 50 +

- [6.] 319,659 =) 15,801,831 kronor 50 öre. Anslaget torde tillsvidare, i avvaktan på att tomtförsäljningsmedel bliva tillgängliga, bära utgå av tillfälliga lånemedel.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för *täckande av förskjutna kostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén* å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 15,801,832 kronor.

III.

Förskott att hos riksdagen anmälas till ersättande.

Under denna rubrik har arméförvaltningen till ersättande anmält en hel del förskott av olika natur. Ifrågavarande förskott torde kunna hänföras till två särskilda huvudgrupper, nämligen dels förskott för kommittéer och utredningar genom sakkunniga och dels förskott för andra ändamål.

- [7.] 1. **Förskott för kommittéer och utredningar genom sakkunniga.**

Uti sin underdåniga skrivelse den 31 augusti 1917 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1919 anmälde arméförvaltningen till ersättande vissa till och med nämnda dag förskjutna kostnader för kommittéer, sakkunniga och liknande beredningar. För täckande av berörda förskott har Kungl. Maj:t under punkten 28 av fjärde huvudtiteln i den till årets riksdag avlätna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1918 äskat ett förslagsanslag av högst 117,645 kronor.

Arméförvalt-
ningen.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält övriga den 31 augusti 1917 redovisade förskott för kommittéer, sakkunniga och liknande beredningar, nämligen:

Till generalkrigskommissarien C. H. Weidenhielm m. fl. för en från trycket utgiven samling av författningar rörande armén m. m. enligt kungl. brev den 11 mars 1910 m. fl.	kronor	5,219: 13
	Transport kronor	5,219: 13

	Transport kronor	5,219: 13	[7.]
Till sakkunniga för verkställande av viss utredning rörande förläggningsort för infanteriskjutskolan enligt kungl. brev den 24 oktober 1913 m. fl.	»	2,511: 06	
» sakkunniga för avgivande av förslag till åtgärder för nedbringande av kostnaderna för anskaffning av arméns proviantartiklar m. m. enligt kungl. brev den 28 januari 1916 m. fl.	»	13,197: 92	
» sakkunniga för granskning av förslag till förändrad teknik vid arbetet inom rullföringsexpeditionerna m. m. enligt kungl. brev den 12 maj 1916 m. fl.	»	14,075: 79	
» sakkunniga för verkställande av förnyade utredningar rörande vissa lantförsvarsbehov enligt kungl. brev den 14 juni 1916 m. fl.	»	2,669: 98	
» sakkunniga för verkställande av utredning rörande utbildning av landstörmsbefäl m. m. enligt kungl. brev den 14 juni 1916 m. fl.	»	7,657: 40	
» sakkunniga för verkställande av utredning i fråga om ökad möjlighet till ammunitionstillverkning enligt kungl. brev den 14 juni 1916 m. fl.	»	3,587: 35	
» sakkunniga för granskning av förslag till lag angående upplåtande av mark för militära övningar m. m. enligt kungl. brev den 14 juni 1916 m. fl.	»	6,791: 92	
» sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande omorganisation av arméns veterinärväsende enligt kungl. brev den 18 augusti 1916 m. fl.	»	7,022: 27	
» verkställande av viss utredning i och för anbefalld omräkning av ordinarie vapenanslaget m. m. enligt kungl. brev den 18 september 1916 m. fl.	»	1,820: 60	
» verkställande av utredning rörande arméns signalväsende enligt kungl. brev den 24 november 1916 m. fl.	»	8,003: 55	
» sakkunniga för verkställande av utredning rörande manskapsrekryteringen vid armén enligt kungl. brev den 8 december 1916 m. fl.	»	7,922: 35	
	Transport kronor	80,479: 32	

[7.]

	Transport kronor	80,479: 32
Till sakkunniga för utarbetande av förslag till instruktion för striden om befästa ställningar enligt kungl. brev den 8 december 1916 m. fl.	»	3,892: 56
» ersättning till överstelöjtnanten G. Ros m. fl. för visst uppdrag enligt kungl. brev den 15 december 1916	»	751: 60
» ersättning åt kaptenen P. V. S. Mannerstedt för visst uppdrag enligt kungl. brev den 14 april 1917	»	660: —
» ersättning till generallöjtnanten L. H. Tingsten för visst arbete enligt kungl. brev den 8 juni 1917	»	600: —
» sakkunniga för verkställande av förnyad utredning rörande infanteriskjutskolans förläggning och omorganisation enligt kungl. brev den 19 juni 1917 m. fl.	»	1,145: 91
» sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag rörande värnpliktiga, som av samvetsbetänkligheter vägra fullgöra vapentjänst, enligt kungl. brev den 29 juni 1917 m. fl.	»	310: 60
» sakkunniga för verkställande av utredning och avgivande av förslag angående åtgärder mot den försvarsfientliga propagandan enligt kungl. brev den 29 juni 1917	»	138: 90
» ersättning till de sakkunniga för verkställande av omarbetning av fälttjänstreglementet enligt kungl. brev den 3 augusti 1917	»	4,066: —
» sakkunniga för verkställande av viss utredning enligt kungl. brev den 13 augusti 1917	»	162: 80
» sakkunniga för utarbetande av förslag rörande årliga övningar i ställningskrig enligt kungl. brev den 10 augusti 1917	»	3,111: 80
» ersättning åt generalmajoren H. E. Hult och kaptenen P. V. S. Mannerstedt för särskilt uppdrag enligt kungl. brev den 16 oktober 1917 ..	»	5,470: —

eller tillsammans kronor 100,789: 49

Såsom förut nämnts, utgjorde de sålunda till ersättande anmälda förskotten sådana utgifter, som vore redovisade den 31 augusti 1917.

Under tiden den 1 september—den 31 december 1917 förekomme givetvis en hel del likartade utgifter dels för somliga av förenämnda sakkunniga dels ock för åtskilliga nya kommittéer och sakkunnigeberedningar. De på denna tid belöpande förskotten beräknade arméförvaltningen till i runt tal 60,000 kronor.

[7.]

I enlighet med vad sålunda anförts, hemställde arméförvaltningen, att för täckande av förskjutna kostnader för sakkunniga, kommittéer eller liknande beredningar måtte å tilläggsstat för år 1918 anvisas ett anslag av (100,789: 49 + 60,000 =) 160,789 kronor 49 öre.

Mot vad sålunda föreslagits har jag icke något att erinra. I likhet med det å tilläggsstaten för år 1918 redan äskade anslaget för täckande av förskjutna kommittékostnader å 117,645 kronor torde jämväl det för ersättande av nu förevarande förskott erforderliga beloppet böra be-tecknas såsom förslagsanslag högst. Skulle de på tiden den 1 september—den 31 december 1917 belöpande kostnaderna komma att överstiga de för deras täckande beräknade 60,000 kronor, torde överskjutande be-lopp lämpligen kunna avföras å det förslagsanslag för bestridande av kostnader för kommittéer och utredningar genom sakkunniga, som riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag kan komma att för år 1918 bevilja.

Departementets
chefen.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av förskjutna kommittékostnader å tilläggsstat för år 1918 anvisa, utöver vad för samma ändamål redan blivit av riksdagen äskat, i jämnt kron-tal, ett förslagsanslag av högst 160,790 kronor.

2. Förskott för andra ändamål.

[8.]

Under denna rubrik har arméförvaltningen till ersättande anmält åtskilliga förskott av olika natur, för närvarande upptagna å de sär-skilda departementens och sjukvårdsstyrelsens försträckningskonton.

A. Artilleridepartementets försträckningskonto.

Uti underdånig skrivelse den 13 december 1916 anmälde arméför-valtningens artilleridepartement, att å ordinarie reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets öv-

Brist å 1917
Års ordinarie
vapenanslag.

[8.] ningar och materiel för år 1916 uppstått en brist, som vid årets slut syntes komma att uppgå till omkring 350,000 kronor, och hemställde departementet om anvisande av erforderliga medel för bristens täckande. Anledningen till att anslaget överskridits, oaktat den största sparsamhet iakttagits, vore i främsta rummet de oerhört stegrade pris å materialier m. m., som under året varit gällande, vartill komme, att det med hänsyn till rådande förhållanden visat sig nödvändigt att under år 1916 verkställa större upphandling än vanligt av viss materiel, avsedd, bland annat, till fyllande av en del utav 1917 års behov av dylik materiel och vid årsskiftet representerande ett värde av omkring 150,000 kronor.

Genom brev den 20 januari 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp, motsvarande den vid 1916 års utgång förefintliga brist å ifrågasvarande anslag, dock högst 350,000 kronor finge av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvalt-
ningen.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält förenämnda förskott, 350,000 kronor.

Departements-
chefen.

För täckande av ifrågasvarande förskott torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

B. Fortifikationsdepartementets försträckningskonto.

Förvärvande
av mark till
skjutfält för
Västgöta och
Skaraborgs
regementen.

För beredande av mark till skjutfält för Västgöta och Skaraborgs regementen bemyndigade Kungl. Maj:t genom brev den 20 september 1901 arméförvaltningens intendentsdepartement att för högst det vid verkställd värdering åsatta pris låta genom frivilliga avtal för kronans räkning inköpa visst inom Bohems socken av Valle härad och Skaraborgs län beläget område med därå uppförda byggnader eller, därest detta icke kunde ske, ombesörja, att marken med byggnader åt kronan förvärvades på sätt i förordningen om jords eller lägenhets avstående för allmänt behov den 14 april 1866 stadgades. Därjämte förordnade Kungl. Maj:t, att kostnaderna härför skulle bestridas med 2,000 kronor från det i 1901 års riksstat upptagna anslag till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenövningar och med 4,000 kronor från samma års anslag till de värnpliktigas vapenövningar samt återstående delen av intendentsdepartementet förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 8,519 kronor 39 öre.

[8.]

Genom brev den 18 juni 1910 medgav Kungl. Maj:t, att enär avträdesutrymmet för manskapet vid Dalregementets nya kasernetablissemang befunnits vara otillräckligt, den förut befintliga avträdesbyggnaden finge tillbyggas samt en ny dylik byggnad uppföras för en sammanlagd kostnad av 12,650 kronor, varjämte medgavs, att en bod för förvaring av målskjutningsmateriel m. m. finge uppföras för en kostnad av 4,000 kronor; och skulle berörda belopp, tillsammans högst 16,650 kronor, i mån av tillgång utbetalas från ordinarie byggnadsanslaget.

Vissa till- och nybyggnadsarbeten vid Dalregementets kasernetablissemang.

Med förmälan att ordinarie byggnadsanslaget alltsedan år 1910 icke visat sig tillräckligt att kunna bestrida ifrågavarande kostnader, har nu arméförvaltningen till ersättande anmält ett för berörda ändamål förskjutet belopp av 15,503 kronor 9 öre.

Genom brev den 8 juli 1910 medgav Kungl. Maj:t, att i kasernerna I och II vid Norrlands artilleriregementes etablissemang i Östersund finge anbringas nya värmeapparater; och skulle härav föranledda kostnader med högst 19,740 kronor 38 öre bestridas av ordinarie byggnadsanslaget, i den mån detsamma därtill lämnade tillgång.

Anordnande av nya värmeapparater inom Norrlands artilleriregementes etablissemang i Östersund.

Arméförvaltningen har meddelat, att ordinarie byggnadsanslaget alltsedan år 1910 icke visat sig tillräckligt att kunna bestrida ifrågavarande kostnader, ävensom anmält, att för ändamålet förskjutits ett belopp av 19,740 kronor.

Genom brev den 7 april 1911 bemyndigade Kungl. Maj:t arméförvaltningens fortifikationsdepartement dels att för en kostnad av högst 11,000 kronor låta verkställa ombyggnad och utvidgning av Skånska dragonregementets skjutbana vid Ystad, när ordinarie byggnadsanslaget därtill lämnade tillgång, dels ock att i enlighet med vissa i brevet angivna villkor sluta avtal med stadsfullmäktige i Ystad om upplåtelse till kronan av det för banans utvidgning erforderliga området.

Utvidgning av Skånska dragonregementets skjutbana i Ystad.

Under framhållande att ordinarie byggnadsanslaget icke visat sig tillräckligt att kunna bestrida ifrågavarande kostnader, har arméförvaltningen anmält, att för omförmälda ändamål förskjutits ett belopp av 10,873 kronor.

Genom brev den 17 oktober 1913 medgav Kungl. Maj:t, att för utförande av vissa med uppgörandet av förslag till förläggning till Järvafältet av de i Stockholm eller dess närhet förlagda truppförbanden

Uppgörande av förslag till förläggning av vissa truppförband till Järvafältet.

- [8.] sammanhängande arbeten, såsom kartläggning i större skala av ifrågasvarande område, verkställande av noggranna avvägningar, borningar för undersökning av grundförhållanden samt för anordnande av vatten- och avlopps- samt belysningsledningar, uppgörande av situationsplaner och kostnadsberäkningar samt därför erforderliga ritningar m. m., finge av arméförvaltningens civila departement utav omhänderhavande medel förskjutas ett belopp av högst 25,000 kronor för att framdeles anmälas till ersättande.

Förenämnda belopp, 25,000 kronor, vilket för ändamålet förskjutits, har nu av arméförvaltningen anmälts till ersättande.

Provisorisk
förläggning av
Kronobergs
regementes
skolor.

Genom brev den 19 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, att Kronobergs regementes skolor under den kallare årstiden finge förläggas till Växjö samt att nödiga lokaler finge förhyras och förläggningen ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad regementschefen föreslagit. Därjämte föreskrevs, att samtliga av ifrågasvarande förläggning föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på åren 1917 och 1918 belöpande kostnaderna beräknades till 46,000 kronor. Därav hade till och med augusti månad 1917 förskjutits 12,969 kronor 4 öre. För tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918 beräknades kostnaderna uppgå till 33,030 kronor 96 öre. Å tilläggsstaten för år 1918 borde alltså äskas ett belopp av 46,000 kronor.

Fullständigande av
vätgasverket
i Boden.

Genom särskilt brev den 3 juni 1915 uppdrog Kungl. Maj:t åt arméförvaltningens artilleri- och fortifikationsdepartement att låta utföra vissa arbeten och nyanskaffningar för fullständigande av vätgasverket i Boden; och skulle härav föranledda kostnader, tillhopa högst 95,000 kronor, av civila departementet förskjutas för att hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till täckande från anslag å tilläggsstat för år 1918 anmält dels 94,449 kronor 51 öre, som på grund av förenämnda brev förskjutits under tiden till och med augusti månad 1917, dels ock 550 kronor 49 öre, utgörande den beräknade återstående kostnaden, eller tillhopa 95,000 kronor.

Ytterligare
medel för
provisorisk
förläggning
av en del utav
Norra skånska
infanteri-
regementet.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 3 juni 1915 förordnat, att två bataljoner av Norra skånska infanteriregementet skulle från och med hösten 1915 tillsvidare under den kallare årstiden förläggas till Kristianstad, ävensom för ordnande av förläggningen därstädes anvisat ett belopp av högst 22,000 kronor, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 31

augusti 1915, att för beredande av ökat utrymme för ifrågavarande förläggning vissa delar av f. d. Wahlbergska ångkvarnen i Kristianstad finge för kronans räkning mot en årlig hyra av 6,500 kronor förhyras för en tid av högst tre år, räknat från och med den 1 september 1915, samt att för lokalernas iordningställande finge utgå ett belopp av högst 11,000 kronor; och skulle de för nämnda ändamål erforderliga medel, tillhopa högst 30,500 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att på grund härav under tiden den 1 januari—den 31 augusti 1917 förskjutits ett belopp av 4,830 kronor, samt att för tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918 ifrågavarande kostnader beräknades uppgå till 7,079 kronor. Å tilläggsstaten för år 1918 borde alltså för ändamålet beräknas ett belopp av 11,909 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 19 mars 1915 medgivit, att Första och Andra livgrenadjärregementenas rekrytskolor finge från och med den 1 november 1915 under den kallare årstiden förläggas till Linköping, ävensom för bestridande av de utav förläggningen föranledda engångskostnader och på år 1915 belöpande årliga kostnader anvisat ett belopp av högst 44,500 kronor, medgav Kungl. Maj:t, uppå därom av chefen för Första livgrenadjärregementet gjord framställning, genom brev den 23 september 1915, att erforderliga lokaler för det till sistnämnda regemente förlagda kompaniet vapenföra studenter, tillhörande Första och Andra livgrenadjärregementena och Gottlands infanteriregemente, finge förhyras samt provisorisk matinrättning anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad regementschefen föreslagit; och skulle härav föranledda kostnader, tillhopa 25,200 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att på grund härav under tiden den 1 januari—den 31 augusti 1917 förskjutits ett belopp av 8,617 kronor 50 öre samt att ifrågavarande kostnader för tiden därefter intill utgången av år 1918 beräknades uppgå till 1,375 kronor 33 öre, i anledning varav å tilläggsstat för år 1918 borde beräknas ett belopp av tillhopa 9,992 kronor 83 öre.

Genom brev den 8 oktober 1915 ställde Kungl. Maj:t till arméförvaltningens fortifikationsdepartements förfogande ett belopp av högst 10,000 kronor för uppgörande av fullständig plan för försäljning av Svea ingenjörkårs och Fälttelegrafkårens områden i Stockholm ävensom för den framtida användningen av de utav krigsskolan för närvarande

[8.]

Ytterligare medel för Första livgrenadjärregementets provisoriska förläggning i Linköping.

Förberedande åtgärder för försäljning av Svea ingenjörkårs område i Stockholm m. m.

- [8.] disponerade områdena vid Karlberg; och skulle beloppet av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Efter därom av fortifikationsdepartementet gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 2 november 1917, att ett ytterligare belopp av högst 15,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med övriga utgifter för samma ändamål.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält dels de för berörda ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten, 10,000 kronor, dels ock det belopp, 15,000 kronor, vartill ifrågavarande kostnader beräknats uppgå för tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918, eller således tillhopa 25,000 kronor.

Provisorisk
förläggning
av vissa
kulsprute-
formationer
under utbild-
ningsåret
1917—1918.

Genom kungl. brev den 28 september 1917 anbefalldes arméförvaltningens fortifikationsdepartement att gå i författning om utförande, för en sammanlagd kostnad av högst 39,000 kronor, av vissa arbeten för anordnande av förläggning under utbildningsåret 1917—1918 utav kulspruteformationerna vid en del truppförband. Därjämte bemyndigades civila departementet att för ifrågavarande ändamål förskjuta ett belopp av 23,000 kronor för att framdeles ersättas av det till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet efter 1916 års utgång å extra stat för år 1918 beviljade anslag; och skulle återstoden, eller 16,000 kronor, i vanlig ordning förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det för ändamålet sålunda beräknade beloppet, 16,000 kronor, har nu av arméförvaltningen anmälts för att täckas av anslag å tilläggsstat för år 1918.

Inrednings-
arbeten å
sjukhuset å
Ränneslätt.

Genom brev den 7 april 1916 anvisade Kungl. Maj:t för utförande av vissa inredningsarbeten å sjukhuset å Ränneslätt ett belopp av högst 2,700 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund av förenämnda brev förskjutet belopp av 2,690 kronor.

Stallutrymme
m. m. å
Malma hed
för Söder-
manlands
regementes
kulsprute-
kompani.

Sedan arméförvaltningens fortifikations- och civila departement uti underdånig skrivelse den 29 mars 1916 hemställt, att medel måtte anvisas dels till hyra av stall och furagebod m. m. för förläggning å Malma hed av Södermanlands regemente tillhörande kulsprutekompani

för tiden intill regementsövningarnas slut år 1916, dels ock för vidtagande av vissa inredningsarbeten i samma lokaler, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 5 maj 1916 — under förutsättning att möjlighet tillförsäkrades kronan att i fall av behov förnya berörda hyresavtal jämväl för åren 1917 och 1918 — att för ovan angivna ändamål finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 1,706 kronor 41 öre att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Det på grund härav förskjutna beloppet, 1,706 kronor 41 öre, har nu av arméförvaltningen anmälts till ersättande.

Genom brev den 5 maj 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för förhyrande under ett års tid, räknat från den 1 oktober 1916, av vissa bostadslokaler för inkvartering av officerare i Boden finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 4,850 kronor, att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Förhyrande
av bostads-
lokaler i
Boden.

Förenämnda förskottsvis utgivna belopp, 4,850 kronor, har nu av arméförvaltningen anmälts till ersättande.

Genom brev den 19 maj 1916 anvisade Kungl. Maj:t högst 4,036 kronor 50 öre för utförande av vissa tillbyggnads- och inredningsarbeten å Andra livgrenadjärregementets förrådsbyggnader å Malmen; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Ökat förråds-
utrymme vid
Andra liv-
grenadjär-
regementet.

Det på grund härav förskjutna beloppet, 4,036 kronor 50 öre, har nu av arméförvaltningen anmälts till ersättande.

Sedan genom kungl. brev den 13 november 1914 medgivits, att vissa erforderliga inredningsarbeten finge utföras i den vid Östgöta trängkår under uppförande varande förrådsbyggnaden för vinterfordon för att möjliggöra uppställandet därstädes av vissa jämlikt nådigt be- myndigande den 18 augusti 1914 för kårens räkning inköpta hästar, anvisade Kungl. Maj:t, på därom gjord framställning, genom brev den 2 juni 1916 ett belopp av högst 545 kronor för vidtagande av förbättrade stallanordningar i nämnda förrådsbyggnad; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Förbättrade
stallanord-
ningar vid
Östgöta
trängkår.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund härav förskjutet belopp av 525 kronor 4 öre.

[8.] För utförande av erforderlig tillbyggnad av Vaxholms grenadjärregementets gevärsförråd anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 9 juni 1916 ett belopp av högst 5,124 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Tillbyggnad av gevärsförrådet vid Vaxholms grenadjärregemente.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält det på grund av förenämnda brev förskjutna beloppet, 5,124 kronor.

Förbättrade anordningar för inkvartering å Norra skånska infanteriregementets mötesplats.

Genom brev den 22 juli 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för beredande av ökad inkvartering åt Norra skånska infanteriregementets under 1916 års repetitionsövningar till Skånska husarregementets etablissemang å Ljungbyhed förlagda del i likhet med föregående år finge förhyras två husarregementets officerskår tillhöriga baracker därstädes; och skulle härav föranledda kostnader, högst 1,200 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält det på grund härav förskjutna beloppet, 1,200 kronor.

Ytterligare medel för anskaffande av viss belysningsmateriel.

Sedan Kungl. Maj:t den 11 december 1914 bemyndigat arméförvaltningens fortifikationsdepartement att för en kostnad av sammanlagt 356,000 kronor gå i författning om anskaffande av viss belysningsmateriel samt fortifikationsdepartementet därefter anmält, att det anvisade beloppet vore otillräckligt för ifrågavarande anskaffning, medgav Kungl. Maj:t enligt särskilt brev den 11 augusti 1916, med hänsyn till förekomna omständigheter, att ett belopp av sammanlagt högst 70,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det sålunda anvisade beloppet, 70,000 kronor, beräknades komma att utbetalas före utgången av år 1918.

Inköp av en lada för uppställande av fordon å Järnafältet.

För beredande av möjlighet att under tak förvara de fordon, som under senaste tiden blivit överlämnade eller komme att överlämnas till i Stockholm förlagda infanteritruppförband, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 13 oktober 1916, att en å Järnafältet vid Bagartorp befintlig, enskild person tillhörig lada finge för ändamålet inköpas och inredas för en sammanlagd kostnad av 1,150 kronor; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält det på grund härav förskjutna beloppet, 1,150 kronor.

Genom brev den 3 november 1916 anvisade Kungl. Maj:t ett belopp av högst 158,100 kronor till utförande av vissa om- och tillbyggnadsarbeten å ångcentralerna vid Dalregementet, Västmanlands och Västerbottens regementen samt Västmanlands trängkår; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Sedermera anvisade Kungl. Maj:t genom särskilda brev den 4 och 19 maj, den 14 juni och den 24 augusti 1917 ytterligare medel för berörda om- och tillbyggnadsarbeten, nämligen för Dalregementet högst 9,090 kronor, för Västmanlands regemente högst 23,240 kronor, för Västerbottens regemente högst 3,850 kronor och för Västmanlands trängkår högst 23,883 kronor, vilka samtliga belopp skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att till och med augusti månad 1917 för ändamålet förskjutits ett belopp av 33,227 kronor 74 öre samt att återstoden av de sålunda anvisade beloppen, eller tillhoppa 184,935 kronor 26 öre, beräknades komma att före utgången av år 1918 tagas i anspråk. Å tilläggsstat för år 1918 borde alltså för ifrågavarande ändamål beräknas ett belopp av tillhoppa 218,163 kronor.

Genom brev den 25 augusti 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för uppförande av en foderbod för Norrlands trängkår ett belopp av högst 1,700 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Förenämnda belopp, 1,700 kronor, som för ändamålet förskjutits, har nu av arméförvaltningen anmälts till ersättande.

Genom brev den 30 december 1916 medgav Kungl. Maj:t, att under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 september 1917 finge förhyras en stallbyggnad i Linköping för minst 12 kronan tillhöriga stamhästar, som vore avsedda till tjänstebruk för officerare vid andra arméfördelningens stab samt vid Första och Andra livgrenadjärregementena. Därjämte föreskrevs, att för bestridande av ifrågavarande utgift erforderliga medel, högst 900 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att hos Kungl. Maj:t sedermera anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält det på grund härav förskjutna beloppet, 900 kronor.

[8.]

Om- och tillbyggnad av ångcentralerna vid Dalregementet, Västmanlands och Västerbottens regementen samt Västmanlands trängkår.

Uppförande av en foderbod för Norrlands trängkår.

Förhyrande av stall i Linköping.

[8.]

Förbättrade
skyddsanord-
ningar vid
Västerbottens
regementets
skjutbana.

För vidtagande av vissa vid Västerbottens regementets skjutbana erforderliga förbättrade skyddsanordningar, avseende en ökning av kulfångets längd samt uppförande å det förlängda kulfånget av en makadamskärm, anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 6 juli 1917 ett belopp av högst 11,600 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med augusti 1917 några förskott på grund härav icke blivit redovisade men att förenämnda belopp 11,600 kronor beräknades komma att tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Förhyrande av
en bostads-
lägenhet i
Boden.

Genom brev den 14 juni 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för förhyrande under ett års tid, räknat från och med den 1 oktober 1917, av en bostadslägenhet i Boden för beredande av inkvartering åt personal vid de därstädes förlagda truppförbanden finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 1,200 kronor, att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att förenämnda belopp, 1,200 kronor, beräknades komma att för ändamålet tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Ökat förråds-
utrymme vid
Kronobergs
regemente.

Genom särskilt brev den 24 juli 1917 medgav Kungl. Maj:t, bland annat, att för vidtagande av vissa föreslagna förändrings- och tillbyggnadsarbeten å ett f. d. trossvagnsskjul å Kronobergshed högst 5,322 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, 5,322 kronor, beräknades komma att utbetalas före utgången av år 1918.

Förhyrande av
en fastighet i
Boden.

Genom brev den 20 juli 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för förhyrande för kronans räkning av en fastighet i Boden under ett års tid, räknat från och med den 1 oktober 1917, ett belopp av högst 1,600 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med augusti månad 1917 några förskott på grund härav icke blivit redovisade, men att förenämnda belopp, 1,600 kronor, beräknades komma att för ändamålet tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Sedan arméförvaltningens fortifikations-, intendents- och civila departement gjort underdånig framställning om att åtgärder måtte vidtagas för beredande av stallutrymme för till vart och ett av Första livgrenadjärregementet och Kalmar regemente på grund av bestämmelser i kungl. brev den 14 april 1917 från Smålands husarregemente överlämnade 7 stycken stamhästar, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 21 september 1917, att för Första livgrenadjärregementet finge under år 1917 för en kostnad av högst 60 kronor för månad förhyras erforderligt antal spiltor för ifrågavarande hästar samt att för Kalmar regemente finge dels för en kostnad av högst 350 kronor inredas fyra spiltor i regementets sjukstall och tre spiltor i dess kulsprutestall, dels ock mot en ersättning, beräknad efter 100 kronor för år, under 1917 års regements- och reservtruppövningar förhyras erforderligt stallutrymme å Hultsfred; och skulle härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ifrågavarande kostnader beräknades uppgå till 1,170 kronor.

Genom brev den 28 september 1917 medgav Kungl. Maj:t, dels att för beredande av förrådsutrymme för förvaring av Svea artilleriregemente tillhöriga persedlar viss i Stockholm belägen lagerlokal finge för en hyra av högst 1,500 kronor om året förhyras under ett år, räknat från och med den 1 oktober 1917, dels ock att ett belopp av högst 1,200 kronor finge disponeras för utförande av erforderliga inredningsarbeten i berörda lokal; och skulle härav föranledda kostnader, tillhoppa högst 2,700 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det sålunda anvisade beloppet, 2,700 kronor, beräknades komma att tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Genom brev den 28 september 1917 anvisade Kungl. Maj:t ett belopp av högst 6,000 kronor för utförande av förberedande avvägningar och markundersökningar m. m. samt för uppgörande av ett preliminärt förslag jämte approximativa kostnadsberäkningar till nytt etablissemang för krigsskolan å det därför avsedda, norr om Ulriksdals kungsgård invid Edsviken belägna området å Järvaåltet; och skulle beloppet av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Stallutrymme vid Första livgrenadjärregementet och Kalmar regemente.

Förhyrande av förrådslokaler för förvaring av persedlar vid Svea artilleriregemente.

Uppgörande av förslag till nytt etablissemang för krigsskolan.

[8.] Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, 6,000 kronor, beräknades komma att för ändamålet tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Elektrisk
belysning
inom
Karlsborgs
fästning.

Genom brev den 18 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att elektrisk belysning finge anordnas inom Karlsborgs fästning i enlighet med ett av arméförvaltningens fortifikations- och civila departement avgivet förslag; och skulle härav föranledda kostnader, tillhoppa högst 138,000 kronor, av civila departementet förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, 138,000 kronor, beräknades komma att för ändamålet tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Anställande
av en
flygingenjör.

På därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 12 oktober 1917, att chefen för Fälttelegrafkåren finge tillsviðare intill 1918 års utgång vid behov anlita en flygingenjör med tjänstgöringsstation vid flygavdelningen å Malmslätt mot en ersättning i ett för allt av 20 kronor om dagen ävensom vid förekommande resor resekostnadsersättning samt traktamentsersättning under resedagar enligt fjärde klassen av gällande resereglemente; och skulle härav föranledda kostnader, i den mån flygingenjörens verksamhet kunde anses föranledd av åtgärder för tryggande av rikets neutralitet, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles ersättas av det till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet efter 1916 års utgång å extra stat för år 1918 beviljade anslag samt i övrigt av samma departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ifrågavarande kostnader, till den del, som desamma icke skulle bestridas av anslaget till neutralitetsutgifter, för tiden intill utgången av år 1918 beräknades uppgå till 5,000 kronor.

Ytterligare
medel till
vissa
byggnader
vid arméns
intendentur-
förråd
i Boden.

Sedan arméförvaltningens fortifikationsdepartement genom kungl. brev den 14 maj 1915 anbefallts att vid arméns intendenturförråd i Boden låta uppföra, bland annat, ett brödsädesmagasin med kvarn, för vilket ändamål avsetts ett belopp av 152,000 kronor, samt fortifikationsdepartementet uti underdånig skrivelse den 23 augusti 1916 meddelat, att det sålunda beräknade kostnadsbeloppet visat sig otillräckligt, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 2 september 1916, att utöver förut anvisade medel ett belopp av högst 4,657 kronor 96 öre finge för ifråga-

varande ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. [8.)

På därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t sedermera genom brev den 14 november 1916, att för utförande av ännu återstående arbeten å ifrågavarande kvarn- och magasinsbyggnader finge utbetalas ett belopp av högst 59,115 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att på grund härav till och med utgången av augusti månad 1917 förskjutits tillhopa 20,489 kronor 76 öre samt att ifrågavarande kostnader för tiden därefter intill 1918 års utgång beräknades uppgå till 43,283 kronor 20 öre, vadan alltså å tilläggsstat för år 1918 borde upptagas ett belopp av 63,772 kronor 96 öre.

På framställning av arméförvaltningens fortifikationsdepartement medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 21 september 1917, att för anordnande av visst förråd en av fortifikationsdepartementet föreslagna fastighet finge inköpas för ett pris av 18,000 kronor samt att visst avgivet anbud å uppförandet av för ändamålet erforderliga byggnader finge antagas; och skulle härav föranledda kostnader — utöver härför tidigare anvisade 110,000 kronor — tillhopa högst 20,150 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, 20,150 kronor, beräknades komma att för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Sedan genom kungl. brev den 15 augusti 1916 anvisats 13,500 kronor för avhjälpande av vissa olägenheter vid Norra skånska infanteriregementets inkvartering samt chefen för nämnda regemente därefter anmält, att de i berörda syfte vidtagna åtgärder föranlett ytterligare kostnader, anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 16 mars 1917 för ifrågavarande ändamål, utöver genom brevet den 15 augusti 1916 härför anvisade medel, ett ytterligare belopp av 3,805 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att av förenämnda belopp, 3,805 kronor, 3,782 kronor 51 öre förskjutits under tiden till och med augusti månad 1917 samt att återstoden, 22 kronor 49 öre, beräknades komma att tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Ytterligare medel för uppförande av viss förrådsbyggnad.

Ytterligare medel för inkvartering av Norra skånska infanteriregementet.

[8.]

Avhjälpande
av vissa olä-
genheter vid
inkvarterin-
gen av de ännu
icke kaserne-
rade truppför-
banden.

Genom brev den 15 augusti 1916 medgav Kungl. Maj:t, att vissa föreslagna åtgärder för avhjälpande av olägenheter vid inkvarteringen av de ännu icke kasernerade truppförbanden finge vidtagas för en kostnad av högst 54,651 kronor; och skulle av nämnda belopp kostnaderna för lokalers förhyrande, i den mån de belöpte sig å tiden efter 1917 års ingång, utgå från vederbörligt års förslagsanslag till vinterrekryt-skolor vid vissa icke kasernerade infanteriregementen samt kostnaderna i övrigt av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att under tiden från och med 1917 års början till och med augusti månad samma år på grund av förenämnda brev förskjutits 129 kronor samt att ifrågavarande kostnader för tiden därefter intill utgången av år 1918 beräknades uppgå till 857 kronor 95 öre, vadan alltså å tilläggsstat för år 1918 borde för ändamålet beräknas ett belopp av tillhoppa 986 kronor 95 öre.

Underhåll av
Kronobergs
m. f. regemen-
tens proviso-
riska förlägg-
ningslokaler.

För underhåll m. m. under år 1916 av de provisoriska förläggnings-lokalerna för Kronobergs regemente samt Norra och Södra skånska infanteriregementena anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 25 februari 1916 högst 13,954 kronor 90 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund härav under år 1917 förskjutet belopp av 43 kronor 88 öre.

Ytterligare
medel till an-
läggande av
en skjutbana
för Östgöta
trängkår.

Genom brev den 19 juni 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för anläggning av en skjutbana för Östgöta trängkår finge, utöver förut för ändamålet anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 1,500 kronor för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med augusti månad 1917 några medel icke på grund härav förskjutits men att förenämnda belopp, 1,500 kronor, beräknades komma att för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Ökade kostna-
der för ång-
panneanlägg-
ning vid Karls-
krona grenad-
järregemente.

Genom brev den 21 september 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver förut anvisade medel för anskaffning av en ny ångpanna för Karlskrona grenadjärregemente m. m., ytterligare högst 1,868 kronor 20 öre finge för samma ändamål av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp 1,868 kronor 20 öre beräknades komma att tagas i anspråk före utgången av år 1918. [8.]

Genom brev den 28 juli 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för ombyggnad av ångcentralerna vid Norrbottens regemente, Bodens ingenjörkår och Norrlands dragonregemente finge, utöver för ändamålet förut anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas ett belopp av högst 44,000 kronor för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Ytterligare medel för ombyggnad av ångcentralerna vid Norrbottens regemente, Bodens ingenjörkår och Norrlands dragonregemente.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med augusti månad 1917 några medel icke på grund härav förskjutits men att förenämnda belopp, 44,000 kronor, beräknades komma att för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Genom brev den 16 november 1917 anvisade Kungl. Maj:t för omläggning av den elektriska belysningen vid Svea artilleriregementes kasernetablissemang ett belopp av högst 49,000 kronor, att i första hand gäldas av medel, som uppkomme genom en blivande försäljning av det gamla belysningsverkets materiel, där ej denna komme till användning vid den nu beslutade anläggningens utförande, samt i övrigt av arméförvaltningens civila departement förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Omläggning av den elektriska belysningen vid Svea artilleriregemente.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, 49,000 kronor, beräknades komma att tagas i anspråk före utgången av år 1918.

För fortsatt förhyrande under ett års tid, räknat från och med den 25 november 1917, respektive tre månaders tid, räknat från och med den 15 oktober samma år, av de utav Hälsinge regemente vid Tolffors bruk disponerade förrådsutrymmena för förvaring av vissa regementet tillhöriga fordon anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 23 november 1917 ett belopp av högst 437 kronor 50 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Förhyrande av lokaler för förvaring av fordon vid Hälsinge regemente.

Arméförvaltningen har nu anmält, att förenämnda belopp 437 kronor 50 öre beräknades komma att för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk före utgången av år 1918.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen, hava till ersättande anmälts följande belopp, vilka delvis redan förskjutits, delvis beräknas komma att utbetalas före utgången av år 1918, nämligen:

Departementschefen.

[8.]	Förvärvande av mark till skjutfält för Västgöta och Skaraborgs regementen	kronor	8,519: 39
	Vissa till- och nybyggnadsarbeten vid Dalregementets kasernetablissemang	»	15,503: 09
	Anordnande av nya värmeapparater inom Norrlands artilleriregementes etablissemang i Östersund	»	19,740: —
	Utvidgning av Skånska dragonregementets skjutbana i Ystad	»	10,873: —
	Uppgörande av förslag till förläggning av vissa truppförband till Järvafältet	»	25,000: —
	Provisorisk förläggning av Kronobergs regementes skolor	»	46,000: —
	Fullständigande av vätgasverket i Boden	»	95,000: —
	Ytterligare medel för provisorisk förläggning av en del utav Norra skånska infanteriregementet	»	11,909: —
	Ytterligare medel för Första livgrenadjärregementets provisoriska förläggning i Linköping	»	9,992: 83
	Förberedande åtgärder för försäljning av Svea ingenjörkårs område i Stockholm m. m.	»	25,000: —
	Provisorisk förläggning av vissa kulspruteformationer under utbildningsåret 1917—1918	»	16,000: —
	Inredningsarbeten å sjukhuset å Ränneslätt	»	2,690: —
	Stallutrymme m. m. å Malma hed för Södermanlands regementes kulsprutekompani	»	1,706: 41
	Förhyrande av bostadslokaler i Boden	»	4,850: —
	Ökat förrådsutrymme vid Andra livgrenadjärregementet	»	4,036: 50
	Förbättrade stallanordningar vid Östgöta trängkår	»	525: 04
	Tillbyggnad av gevärsförrådet vid Vaxholms grenadjärregemente	»	5,124: —
	Förbättrade anordningar för inkvartering å Norra skånska infanteriregementets mötesplats	»	1,200: —
	Ytterligare medel för anskaffande av viss belysningsmateriel	»	70,000: —
	Inköp av en lada för uppställande av fordon å Järvafältet	»	1,150: —
	Om- och tillbyggnad av ångcentralerna vid Dalregementet, Västmanlands och Västerbottens regementen samt Västmanlands trängkår	»	218,163: —

Transport kronor 592,982: 26

	Transport kronor	592,982: 26	[8.]
Uppförande av en foderbod för Norrlands trängkår	»	1,700: —	
Förhyrande av stall i Linköping	»	900: —	
Förbättrade skyddsanordningar vid Västerbottens regementes skjutbana	»	11,600: —	
Förhyrande av en bostadslägenhet i Boden	»	1,200: —	
Ökat förrådsutrymme vid Kronobergs regemente	»	5,322: —	
Förhyrande av en fastighet i Boden	»	1,600: —	
Stallutrymme vid Första livgrenadjärregementet och Kalmar regemente	»	1,170: —	
Förhyrande av förrådslokaler för förvaring av persedlar vid Svea artilleriregemente	»	2,700: —	
Uppgörande av förslag till nytt etablissemang för krigsskolan	»	6,000: —	
Elektrisk belysning inom Karlsborgs fästning	»	138,000: —	
Anställande av en flygingenjör	»	5,000: —	
Ytterligare medel till vissa byggnader vid arméns intendenturförråd i Boden	»	63,772: 96	
Ytterligare medel för uppförande av viss förrådsbyggnad	»	20,150: —	
Ytterligare medel för inkvartering av Norra skånska infanteriregementet	»	3,805: —	
Avhjälpande av vissa olägenheter vid inkvarteringen av de ännu icke kasererade truppförbanden	»	986: 95	
Underhåll av Kronobergs m. fl. regementens provisoriska förläggningslokaler	»	43: 88	
Ytterligare medel till anläggande av en skjutbana för Östgöta trängkår	»	1,500: —	
Ökade kostnader för ångpanneanläggning vid Karlskrona grenadjärregemente	»	1,868: 20	
Ytterligare medel för ombyggnad av ångcentralerna vid Norrbottens regemente, Bodens ingenjörkår och Norrlands dragonregemente	»	44,000: —	
Omläggning av den elektriska belysningen vid Svea artilleriregemente	»	49,000: —	
Förhyrande av lokaler för förvaring av fordon vid Hälsinge regemente	»	437: 50	
		<hr/>	
	Summa kronor	953,738: 75	

[8.] För täckande av ifrågavarande belopp torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

C. *Intendentsdepartementets försträckningskonto.*

Anskaffning
av intenden-
turmateriel.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 2 augusti 1914 intendentsdepartementet att, för fyllande i den mån så vore möjligt av bristerna i arméns intendenturutrustning, låta anskaffa erforderlig materiel genom uppgörelse under hand.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund av nämnda brev utgivet förskott å 2,276,040 kronor 66 öre.

Beträffande ifrågavarande förskott har chefen för intendentsdepartementets utrustningsbyrå uti en vid arméförvaltningens skrivelse fogad P. M. anfört följande:

För komplettering av arméns intendenturmateriel hade utgivits

år 1914	kronor 9,554,418: 17
» 1915	» 3,032,522: 04
» 1916	» 725,249: 17

Samtliga dessa belopp hade jämlikt kungl. brev den 30 mars 1915 av arméförvaltningen förskjutits samt bokförts, det förstnämnda å civila departementets och de båda senare å intendentsdepartementets försträckningskonto.

De under år 1914 bestridda kostnaderna hade ersatts med 3,843,278 kronor 81 öre från anslaget till engångskostnader jämlikt kungl. brev den 12 maj 1916 och den 16 april 1917, med 2,388,604 kronor 54 öre från 1916 års anslag till täckande av under år 1914 förskjutna kostnader enligt § 63 regeringsformen, samt vore 3,322,534 kronor 82 öre enligt kungl. brev den 16 april 1917 och riksdagens medgivande avsedda att gäldas av 1918 års anslag till täckande av under år 1916 förskjutna kostnader för tryggande av rikets neutralitet. De under år 1916 förskjutna kostnaderna vore i sin helhet avsedda att täckas av sistnämnda anslag.

Av de under år 1915 bestridda utgifterna vore 756,481 kronor 38 öre ersatta från 1917 års anslag till täckande av kostnaderna för tryggande av rikets neutralitet, men vore återstoden eller 2,276,040 kronor 66 öre ännu icke ersatta.

Vid tiden då förenämnda belopp, 756,481 kronor 38 öre, anmäldes till ersättande hade antagits, att återstoden av de under 1915 förskjutna kostnaderna, 2,276,040 kronor 66 öre, skulle kunna ersättas av de ordinarie underhållsanslagen eller från anslaget till engångskostnader. Detta hade emellertid hittills visat sig omöjligt, då till följd av bland annat synnerligen ökade pris å förnödenheter av alla slag de ordinarie anslagen samt auslagen till engångskostnader helt och hållet blivit tagna i anspråk för med dem närmast avsedda ändamål.

I de till lantförvarsdepartementet under februari månad 1917 överlämnade tablåer över de å intendentsdepartementets försträckningskonto balanserade förskott hade sistnämnda belopp upptagits till en början bland neutralitetskostnaderna, men sedermera enligt från lantförvarsdepartementet lämnad anvisning bland sådana förskott, som antingen borde inräknas bland neutralitetskostnaderna eller ersättas av riksstatsanslag, av anslag av värnskattemedel eller av försäljningsmedel. Beloppet inginge också i den summa, 18,584,000 kronor, som i Kungl. Maj:ts proposition den 23 februari 1917, nr 130, med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt uppgivits utgöra sådana förskott, som anvisats huvudsakligen till förstärkande av arméns förråd. Beträffande ifrågasvarande förskott anfördes i propositionen, att det vid propositionens avgivande ej kunde avgöras, i vad mån dessa förskott komme att såsom bestående utgifter belasta statsverkets räkenskaper. Det vore att antaga, att samma förskott åtminstone delvis bleve täckta genom avförande å vederbörliga anslag i riksstaten eller genom försäljningsmedel. Försiktigheten bjöde emellertid att medräkna hela summan. I den mån vissa belopp därav bleve täckta genom överföring till riksstatsanslag eller av försäljningsmedel, minskade dessa belopp utgiftssumman i dess helhet. För mötande av denna utgift samt för vinnande av nödig säkerhetsmarginal för övriga hithörande utgifter hade i propositionen upptagits en post för oförutsedda utgifter på 25,584,000 kronor. Detta belopp jämte övriga neutralitetskostnader och andra utgifter för försvarets stärkande beräknades komma att täckas dels av överskott å krigskonjunkturskatten, dels av en extra inkomst- och förmögenhetsskatt. Ifrågasvarande förslag hade emellertid icke blivit av riksdagen godkänt.

Omförmälda belopp, 2,276,040 kronor 66 öre, hade också upptagits i den med arméförvaltningens skrivelse den 11 april 1917 till Kungl. Maj:t överlämnade, för riksdagens statsutskott avsedda uppgift rörande verkställda materialanskaffningar, därvid tillika meddelats, att beloppet beräknades komma att ersättas av medel, som av 1917 års riksdag eventuellt komme att beviljas eller ställas till Kungl. Maj:ts förfogande.

[8.] Avsevärda mängder av den med ifrågavarande förskott år 1915 anskaffade materielen hade, liksom en stor del av den materiel, vilken blivit inköpt för de under åren 1914 och 1916 förskotterade medlen, bestått av sådana förnödenheter, såsom olja, benzin, ringar och andra tillbehör till automobiler och motorcyklar m. m., vilka artiklar delvis förbrukats under tjänstgöringen för neutralitetens upprätthållande. Även andra för dessa medel anskaffade materialier och persedlar hade tagits i anspråk för neutralitetsskyddet och på grund av den starka slitning, för vilken de under den synnerligen krävande tjänstgöringen varit utsatta, blivit till största delen förbrukade. De belopp, som för anskaffning och underhåll av intendenturmateriel utgått från munderings- m. fl. anslag samt, vad beträffade skyddstrupperna, från de medel, som funnes tillgängliga för skyddandet av rikets neutralitet, hade, såsom förut hos Kungl. Maj:t anmälts, visat sig för ändamålet otillräckliga. Det, som nu återstode av den genom ifrågavarande medel anskaffade materielen, befunde sig i starkt slitet tillstånd beroende bland annat därpå, att till följd av bristande tillgång å goda råmaterialier för klädestillverkningen m. m. persedlarna ofta nog icke kunnat bliva av den goda och hållbara beskaffenhet, som eljest utmärkte arméns fullt modellenliga persedlar.

De för 1917 och följande år anvisade ordinarie underhållsanslagen med tillhörande förstärkningsanslag eller anslagen till engångskostnader kunde givetvis icke tagas i anspråk för täckande av utgifter, som bestritts redan under år 1915. Dessa anslag vore dessutom, vad anginge 1917 års anslag, helt och hållet disponerade samt behövde för år 1918 i sin helhet tagas i anspråk för då uppstående utgifter. De förskjutna kostnaderna kunde icke heller täckas av några framdeles inflytande försäljningsmedel.

Brist å
kasernutred-
ningsanslaget.

Med förmälan att å ordinarie reservationsanslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten för år 1916 uppstått en brist av 790,135 kronor 28 öre samt under erinran att arméförvaltningen uti sin underdåniga skrivelse den 31 augusti 1917 angående lantförsvarets medelsbehov för år 1919 gjort framställning om täckning av den del av bristen, som uppkommit på grund av för lågt beräknat antal tjänstgöringsdagar, har arméförvaltningen till ersättande i detta sammanhang anmält återstoden av nämnda brist eller 607,191 kronor 80 öre.

Hyra av
förrådslokaler
för benzin.

Efter därom av chefen för generalstaben gjord framställning be- myndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 14 maj 1915 arméförvaltningens intendentsdepartement att för kronans räkning inköpa viss kvantitet lätt benzin; och skulle erforderliga medel till bestridande av

samtliga härav föranledda kostnader av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. [8.]

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett belopp av 8,269 kronor 50 öre i och för förhyrande av förrådslokal för ifrågavarande benzinparti.

Genom brev den 20 januari 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver de i gällande stat för remonteringsanslaget anvisade medel till inköp av remonter, förefintliga reservationer å samma anslag för år 1916, uppgående till omkring 240,000 kronor, finge tagas i anspråk för inköp av remonter under år 1917 efter ett beräknat medelpris av 1,150 kronor.

Inköp av remonter.

Sedan arméförvaltningens intendentsdepartement anmält, att de för inköp av remonter disponibla medlen, även med inräknande av det belopp, som genom förenämnda brev ställts till förfogande utöver årets anslag, icke lämnade full tillgång för betalande av ett medelpris av 1,150 kronor utan att en brist förefunnes av 41,655 kronor, anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 2 mars 1917 för inköp av remonter högst nämnda belopp, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält berörda belopp, 41,655 kronor, till ersättande.

Vad den å 1916 års kasernutredningsanslag uppkomna bristen angår, har anslag för täckande av denna brist redan av Kungl. Maj:t äskats i den till riksdagen avlåtna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1918. Denna brist har nämligen i sin helhet inräknats uti det under punkten 29 av fjärde huvudtiteln i nämnda proposition för täckande av brister i vissa reservationsanslag äskade förslagsanslag av högst 1,415,193 kronor.

Departements-
chefen.

Övriga å intendentsdepartementets försträckningskonto till ersättande nu anmälda förskott utgöra alltså

Anskaffning av intendenturmateriel	kronor 2,276,040: 66
Hyra av förrådslokaler för benzin	» 8,269: 50
Inköp av remonter	» 41,655: —

Summa kronor 2,325,965: 16

För täckande av ifrågavarande belopp torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

[8.]

D. Civila departementets försträkningskonto.

Under förevarande rubrik hava till ersättande anmälts dels sådana förskott, som blivit redovisade till och med den 31 augusti 1917, dels ock sådana förskott, som nämnda dag ännu icke blivit redovisade men som komme att göras under tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918. Medan de förra äro till siffran kända, äro de senare däremot endast beräknade.

Jag anhåller nu att i korthet få redogöra för de särskilda förskotts-anordningarna.

Häst-gottgörelse jämlikt § 72 av lönings-reglementet för armén.

Uti § 72 av gällande reglemente för arméns avlöning under fred stadgas, att därest officer, som icke enligt stat åtnjuta gottgörelse för tjänstehäst, genom generalorder eller, undantagsvis, med arméfördelningschefs begivande, kommenderas beriden till tjänstgöring och han icke göres beriden å kronan tillhörig häst, han skall åtnjuta gottgörelse för hästlega med 6 kronor om dagen och för furage, därest icke dylikt kostnadsfritt tillhandahålles honom, med 1 krona om dagen. Härav uppkommande kostnader skola av arméförvaltningen förskjutas och till ersättande hos Kungl. Maj:t anmälas.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund av nämnda stadgande gjorda förskotten den 31 augusti 1917 uppginge till 1,792 kronor.

Ersättning till riks-försäkrings-anstalten.

Jämlikt förordningen den 18 juni 1909 angående tillämpning av förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, tillkommer det riks-försäkringsanstalten att bestämma ersättning enligt sistnämnda förordning. Genom särskilda tid efter annan meddelade beslut har Kungl. Maj:t anvisat medel till bestridande av utgifter i anledning av riks-försäkringsanstaltens befattning med dylika ärenden, såsom arvoden till anstaltens chef och ledamöter samt överläkaren, arvode till en biträdande läkare, hyra, kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador samt kostnader för biträden, för anskaffning av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser. Ifrågavarande medel hava av arméförvaltningens civila departement förskjutits för att sedermera anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 16,564 kronor 78 öre.

Då under punkten 28 av fjärde huvudtiteln i den till årets riksdag avlåtna propositionen om tilläggsstat till riksstaten för år 1918 redan äskats täckning för ett belopp av 8,184 kronor 85 öre, torde i detta sammanhang täckning böra äskas endast för 8,379 kronor 93 öre. [8.]

Uti § 42 av gällande reglemente för arméns avlöning under fred stadgas följande:

Gottgörelse enligt § 42 avlöningsreglementet för armén.

»1. Till den, som, utan att uppbära lön eller arvode från intendenturkårens stat och utan att på grund av allmänna bestämmelser vara berättigad till dagtraktamente, tjänstgör inom intendenturkåren, utgår, förutom ordinarie avlöning, dagarvode

i befattning avsedd för personal av officers rangklass med fyra kronor; samt

i förråds- och magasinsförvaltarbefattning med två kronor.

2. Denna gottgörelse bestrides av besparingarna å anslaget till intendenturkåren, eller skall, om dessa icke därtill lämna tillgång, av arméförvaltningen förskjutas och sedermera hos Kungl. Maj:t till ersättande anmälas.»

Arméförvaltningen har anmält, att de på grund av förenämnda stadgande förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 9,264 kronor 64 öre.

Genom brev den 13 september 1912 medgav Kungl. Maj:t, att kostnaderna för beredande av sanatorievård åt sådan armén tillhörig personal, som bleve intagen till vård å de å Konung Oscar II:s jubileumsfonds lungsots-sanatorier för statstjänare reserverade platserna, finge tillsvidare och högst intill 1914 års utgång av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande. Efter därom av arméförvaltningen gjorda framställningar medgav Kungl. Maj:t sedermera genom särskilda brev den 26 februari 1915 och den 21 januari 1916, att kostnaden för sanatorievård åt sådan armén tillhörig personal, som bleve intagen till vård å ifrågavarande platser, fortfarande och högst intill 1917 års utgång finge av civila departementet förskjutas för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Sanatorievård åt personal vid armén.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet belöpte sig till 108,543 kronor 92 öre.

Genom brev den 21 november 1914 medgav Kungl. Maj:t, att för flygpersonal, tillhörande armén, finge tillsvidare vid all tjänstgöring vid

Flygtillägg.

- [8.] flygskola eller vid andra övningar i och för flygning, utöver vederbörande enligt gällande bestämmelser tillkommande dagtraktamente, utgå ett flygtillägg, beräknat efter 10 kronor för flygmaskinsförare, 8 kronor för spaningsofficerare och 3 kronor för mekanici, allt för dag räknat, dock med viss i brevet närmare angiven inskränkning; och skulle härav föranledda kostnader av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 119,514 kronor 26 öre.

Hästutredningspersedlar m. m för ridskolan.

Efter därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 15 oktober 1909, att av civila departementet finge förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande ett belopp, motsvarande värdet av de i en framställningen bifogad specifikation upptagna persedlar, vilka förstörts vid en eldsvåda, som under år 1909 övergått det s. k. riksstallet vid Strömsholm.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 709 kronor 70 öre.

Avbildningar av äldre troféer.

Vid flera tillfällen har Kungl. Maj:t anvisat medel till bestridande av kostnader för fullständigande av en äldre samling avbildningar av erövrade fanor och standar samt för upprättande av en förteckning över befintliga troféer.

Genom brev den 12 juni 1914 medgav Kungl. Maj:t, att ett ytterligare belopp av högst 4,000 kronor finge för fortsättande av nämnda arbete utbetalas till chefen för generalstaben; och skulle ifrågavarande belopp av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ovannämnda ändamål, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 3,772 kronor 76 öre.

Provisorisk förläggning av Kronobergs regementes skolor.

Genom brev den 19 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, på därom gjord framställning, att Kronobergs regementes skolor finge under den kallare årstiden förläggas till Växjö samt att nödiga lokaler finge förhyras och förläggningen ordnas i huvudsaklig överensstämmelse med ett av chefen för nämnda regemente utarbetat förslag. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att samtliga av ifrågavarande förläggning föranledda kost-

nader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande provisoriska förläggning den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 2,244 kronor 99 öre.

Sedan Kungl. Maj:t den 1 oktober 1914 meddelat bestämmelser om förläggning till Lund under viss tid av värnpliktiga jämte befäl m. m. från Södra skånska infanteriregementet, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 11 juni 1915, att för upprätthållande av en köksföreståndarbefattning vid den till Lund förlagda kontingenten av regementet finge för tiden från och med den 1 november 1914 tillsvidare, så länge värnpliktiga vore inkallade till tjänstgöring enligt § 28 värnpliktslagen, utgå ett arvode av 10 kronor i månaden, att utbetalas i enlighet med bestämmelserna i brevet den 18 september 1908 angående avlöning åt köksföreståndare och furageuppbördsmän. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arvode åt köksföreståndare vid Södra skånska infanteriregementets kontingent i Lund.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 320 kronor.

Genom brev den 16 oktober 1915 medgav Kungl. Maj:t, att för anskaffande av nya skrivmaskiner för vissa truppförband m. fl. myndigheter i stället för äldre förslitna sådana högst 6,000 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Skrivmaskiner för vissa truppförband.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för nämnda ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 3,655 kronor.

För uppehållande under förra hälften av år 1916 av verksamheten vid den provisoriska poliklinik för veneriskt sjuka, vilken i augusti månad 1914 tillfälligtvis inrättats å garnisonssjukhuset i Stockholm av en frivillig läkare, anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 12 november 1915 ett belopp av högst 1,673 kronor 75 öre. Nämnda belopp skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Poliklinik för veneriskt sjuka vid garnisonssjukhuset i Stockholm.

På därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t sedermera genom brev den 30 juni 1916, att för uppehållande av verksamheten vid nämnda poliklinik även under senare hälften av år 1916 ett belopp av högst

[8.] 1,676 kronor finge av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund av förenämnda båda brev förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppen uppginge till 3,270 kronor 48 öre.

Planer för
arméns mobili-
sering
m. m.

Genom brev den 17 december 1915 medgav Kungl. Maj:t, på därom av chefen för generalstaben gjord framställning, att för fortsättande av arbeten å planerna för arméns mobilisering, koncentrerings och användning med därav föranledda kostnader ett belopp av högst 41,650 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 35,985 kronor 43 öre.

Utdelning av
nya strafflagen
för krigsmak-
ten m. m.

Genom brev den 31 december 1915 medgav Kungl. Maj:t, att, för anskaffande i bokform i en upplaga av 5,350 exemplar av strafflagen för krigsmakten den 23 oktober 1914 och lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes att kostnadsfritt tillhandahållas arméns officerare och underofficerare med vederlikar, ett belopp av högst 2,347 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskottet uppginge till 115 kronor 20 öre.

Ersättning till
värnpliktig för
förlust av
persedlar.

Genom brev den 11 februari 1916 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 42 kronor finge utbetalas till värnpliktige K. J. O. Gustafsson såsom ersättning för honom genom inträffad eldsvåda vid Gottlands infanteriregemente^o åsamkad förlust av egna persedlar; och skulle nämnda belopp av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har till ersättande anmält förenämnda belopp, 42 kronor.

Uppsättande
och överflyt-
tande av vissa
formationer
vid Norrlands
artillerirege-
mente.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 3 december 1915 förordnat, att en haubitsdivision om divisionsstab och två batterier skulle snarast möjligt uppsättas vid Norrlands artilleriregemente och förläggas i Boden, samt att av den i Boden förlagda kanondivisionen staben och två batterier

skulle i sammanhang därmed överflyttas till Östersund, meddelade Kungl. Maj:t genom brev den 11 februari 1916 föreskrifter angående sättet för gäldande av härav föranledda kostnader. Enligt dessa föreskrifter skulle kostnaderna för hyrning av övningslokal (ridhus) och fältförråd, för anordning av vind å vintermaterialförrådet (avsedd för intendenturmaterieförråd), för kasernutredning samt för överflyttning av personal, hästar och fordon mellan Östersund och Boden förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten utgjorde 21,180 kronor 70 öre.

Genom brev den 16 oktober 1915 medgav Kungl. Maj:t, att för nyanskaffning av skrivmaskiner åt åtskilliga truppförband m. fl. myndigheter visst belopp finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Skrivmaskiner
för trupp-
förbanden.

Med förmälan att jämväl andra truppförband m. fl. militära myndigheter än de i förenämnda brev avsedda gjort framställning om anskaffande av nya skrivmaskiner, hemställde civila departementet uti underdånig skrivelse den 21 december 1915 om anvisande av härför erforderliga medel.

Genom brev den 18 februari 1916 medgav Kungl. Maj:t, att högst 4,795 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 4,095 kronor.

Genom brev den 17 mars 1916 medgav Kungl. Maj:t, dels att till bestridande av kostnaderna för förhyrande till den 1 oktober 1916 av den för provisorisk förvaring av utrustning, tillhörande Göteborgs stads landstormsområde nr 28 a, använda vindsvåningen till huset nr 7 vid Kungstorget i Göteborg, dels ock för verkställande av en del mindre förändringsarbeten, som erfordrades inom skansen Lejonet i Göteborg för att bereda ökat utrymme och inredning för utrustning, tillhörande Göteborgs södra landstormsområde nr 32 a, ett belopp av sammanlagt 3,100 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Provisoriskt
ordnande av
landstorms-
förråd för
Göteborgs
stads land-
stormsområde
och Göteborgs
södra land-
storms-
område.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 3,000 kronor.

[8.] Understöd åt Sveriges landstormsföreningars centralförbund. Genom brev den 17 mars 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för bestridande av organisationskostnader år 1916 finge till överstyrelsen för Sveriges landstormsföreningars centralförbund mot redovisningsskyldighet utbetalas ett understöd av 8,000 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas och framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält förenämnda förskott, 8,000 kronor, till ersättande.

Gottgörelse åt ordförande i hästuttagningensnämnd.

Sedan Kungl. Maj:ts befallningshavande i Malmöhus län hemställt om utfärdande av föreskrift rörande tillhandahållande och sättet för utbetalningen av den i § 8 av gällande hästutskrivningslag omförmälda gottgörelse åt ordförande i hästuttagningensnämnd för i samma § avsedda, av uppdraget föranledda kostnader, hade arméförvaltningens intendents- och civila departement uti däröver avgivet utlåtande föreslagit, att ifrågasvarande gottgörelse måtte beräknas för år efter antalet rullförda hästar samt tillsvidare utgå med ett belopp av 10 öre för varje rullförd häst, dock med minst 5 kronor för hästutskrivningsområde.

Genom brev den 5 maj 1916 fastställde Kungl. Maj:t de utav intendents- och civila departementen sålunda föreslagna grunderna, att tillsvidare lända till efterrättelse; dock att gottgörelsen i intet fall finge överstiga det belopp, vartill ifrågasvarande kostnader enligt företedda verifikationer i verkligheten uppgått för året. Härav föranledda utgifter skulle tillsvidare av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att de på grund härav förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 6,600 kronor 1 öre.

Löneformåner åt till flygtjänst kommanderade reservofficerare.

Genom brev den 2 juni 1916 biföll Kungl. Maj:t en av chefen för Fälttelegrafkåren gjord framställning, att officerare i regementes reserv, vilka tillhörde i § 4 mom. 1 b) och c) av förordningen angående arméns reserver av befäl och civilmilitär personal den 15 november 1912 upptagna kategorier, måtte under kommandering till utbildning såsom flygmaskinsförare eller eljest till flygtjänstgöring, som blivit eller framdeles bleve genom generalorder anbefalld, få uppbära lön och dagavlönning såsom under författningsenlig tjänstgöring. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund av ifrågasvarande framställning förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 7,108 kronor 29 öre.

På därom gjord hemställan uppdrog Kungl. Maj:t genom brev den 22 juli 1916 åt överintendentensämbetet att, i likhet med vad för år 1916 ägt rum, för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1916, för lantförvarsdepartementets räkning förhyra tillhoppa 9 rum och ett kök i det förut åt arméförvaltningen upplåtna, numera Stockholms stad tillhöriga hus vid Munkbrogatan för en kostnad av högst 2,700 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält förenämnda belopp, 2,700 kronor, till ersättande.

Genom brev den 2 september 1916 anvisade Kungl. Maj:t, som den 28 juli 1916 medgivit, att till officerskursen 1916—1917 vid krigsskolan finge beordras 39 elever utöver det ordinarie antalet av 150, till gäldande av härav förorsakade utgifter ett belopp av sammanlagt högst 18,617 kronor 75 öre, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 17,085 kronor 11 öre.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 12 november 1915 medgivit, att till all personal, som under år 1916 kommenderades till Fälttelegrafkåren i flygtjänst, finge under kommenderingstiden utgå tillfällig avlöning enligt §§ 35 och 36 i reglementet för arméns avlöning under fred, hemställde chefen för Fälttelegrafkåren, att även till personal, som kommenderades till kåren för flygtjänst under år 1917, måtte under kommenderingstiden få utgå tillfällig avlöning, i likhet med vad som medgivits i ovannämnda brev.

Kungl. Maj:t biföll genom brev den 15 september 1916 ifrågavarande framställning; och skulle härav föranledda kostnader, i vad avsåge personal, som icke funnes upptagen på fortifikationens ordinarie stat, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att de på grund härav förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten belöpte sig till 26,633 kronor.

Genom brev den 3 november 1916 meddelade Kungl. Maj:t bestämmelser angående ersättning åt ordförande, ledamöter och sekreterare i riksvärderingsnämnden ävensom åt ordförande och ledamöter i lokala värderingsnämnder samt förordnade, att samtliga härav föranledda kost-

[8.]

Förhyrande
av lokaler
i arméförvalt-
ningens
förutvarande
ämbetshus.

Ökning av
elevantalet vid
krigsskolan.

Avlöning
under kom-
mendering till
utbildning
i flygtjänst.

Kostnader
för riks-
värderings-
nämnden
m. m.

[8.] nader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Vidare meddelade Kungl. Maj:t bestämmelser dels genom brev den 2 februari 1917 angående ersättning till särskild tillkallad ledamot av riksvärderingsnämnden, dels genom brev den 23 mars 1917 angående ersättning till kronans ombud hos riksvärderingsnämnden. Jämväl härav föranledda kostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Vidare anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 6 oktober 1916 och den 14 september 1917 tillhoppa högst 7,000 kronor att användas till förhyrande av lokal för riksvärderingsnämndens arbeten, för anskaffande av möbler till sagda lokal samt för bestridande av de utav nämndens arbete föranledda löpande utgifter; och skulle de sålunda anvisade medlen av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med övriga utgifter för riksvärderingsnämnden.

Genom brev den 27 oktober 1916 medgav Kungl. Maj:t, att ordförandena i de lokala värderingsnämnderna finge inkallas till sammanträde inför riksvärderingsnämndens av Kungl. Maj:t omedelbart utsedda ledamöter jämte dessas suppleanter för erhållande av erforderliga instruktioner och anvisningar i fråga om utövande av lokal värderingsnämnds göromål; och skulle erforderliga medel till gäldande av författningssenligt utgående resekostnads- och traktamentsersättning av arméförvaltningens civila departement förskjutas, för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Slutligen medgav Kungl. Maj:t, uppå därom gjorda framställningar, genom brev den 9 mars och den 23 november 1917, att såsom ersättning åt sekreterare hos vissa lokala värderingsnämnder finge utgå tillhoppa 123 kronor 80 öre, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att de på grund av förenämnda brev förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 16,583 kronor.

Avhjälpande
av befälsbristen
vid Väster-
norrlands
regemente.

För avhjälpande av befälsbristen vid Västernorrlands regemente medgav Kungl. Maj:t genom brev den 3 november 1916, dels att underofficerare och underbefäl — i första hand de, som frivilligt anmälde sig — vid infanteriregementen, tillhörande första, andra, tredje och fjärde arméfördelningarna, finge till visst angivet antal beordras till tjänstgöring

vid regementet från och med den dag, då inställelse hunne ske, till och med slutet av tredje perioden av flertalet vapenföra värnpliktigas första tjänstgöring år 1917, dels att chefen för sjätte arméfördelningen finge till den utsträckning, han prövade erforderligt och tillgången på befäl vid andra infanteriregementen, tillhörande sistnämnda arméfördelning, det tilläte, beordra officerare, underofficerare och underbefäl vid dessa regementen att högst under ovanberörda tid tjänstgöra vid Väster-norrlands regemente, dels ock att till den sålunda kommenderade personalen finge under kommenderingstiden utgå, till officerare och under-officerare tillfällig avlöning enligt bestämmelserna i §§ 35 och 36 av gällande fredsavlöningsreglemente samt till underbefäl av manskapet, förutom dem författningsenligt tillkommande förmåner, en särskild gott-görelse av 1 krona om dagen. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det på grund härav förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 2,741 kronor 58 öre.

1908 års riksdag medgav, att f. amanuensen hos arméförvaltningen G. A. Thimgren finge under sin återstående livstid å allmänna indrag-ningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 mars 1908, under villkor att han fortfarande bibehölles vid den honom av civilstatens pensionsinrättning tiller-kända pensionen å samma belopp. Med hänsyn till bestämmelserna i reglementet för nämnda pensionsinrättning den 9 juni 1899 förklarade emellertid styrelsen över civilstatens änke- och pupillkassa sig förhind-rad att till Thimgren utbetala sistnämnda pension, därest han uppbure pension å indragningsstaten.

Sedan Thimgren anhållit att jämväl under år 1917 få komma i åt-njutande av enahanda gratifikationsbelopp, som han med anledning av nämnda styrelses beslut från och med år 1909 fått uppbära, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 10 november 1916, att Thimgren skulle i stället för den honom av riksdagen beviljade pensionen för år 1917 utfå en gratifikation av 600 kronor, att av civila departementet förskju-tas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det på grund härav förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 600 kronor.

[8.]

Gratifikation
åt f. amanu-
ensen G. A.
Thimgren.

[8.] Genom brev den 22 juli 1916 förordnade Kungl. Maj:t, att Södermanlands regementets beväringssrekryt- och underbefälsskolor skulle under vintern 1916—1917 förläggas till Livregementets grenadjärers etablissamang i Örebro.

Förhyrande av lokal m. m. för Södermanlands regementes förläggning till Örebro.

Med förmålan att rekrytkontingenterna vid ovannämnda regementen visat sig vara avsevärt större än som beräknats, samt att förläggningsutrymmet på grund därav bleve trängre än som kunde anses lämpligt, hemställde chefen för fjärde arméfördelningen, att till hans förfogande måtte ställas dels ett belopp av 2,500 kronor för förhyrande för tiden till den 1 april 1917 av en lokal för möjliggörande av en mera hygienisk förläggning, dels ock 1,000 kronor för utförande av erforderliga förändringsarbeten inom förläggningslokalerna i Örebro.

Genom brev den 10 november 1916 anvisade Kungl. Maj:t för ifrågasvarande ändamål ett belopp av högst 3,500 kronor, därav den kostnad, som belöpte på år 1916, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande, varemot kostnaden i övrigt skulle utgå från anslaget till vinterrekrytskolor vid vissa icke kasererade infanteriregementen. Därjämte bemyndigades chefen för Södermanlands regemente att för ovan angivna ändamål söka för ett hyresbelopp icke överstigande 2,500 kronor förhyra omförmälda förläggningslokaler jämväl för vintern 1917—1918.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för nämnda ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten belöpte sig till 3,551 kronor 62 öre.

Anordnande av tandvård vid vissa truppförband.

Sedan arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse hemställt, att, i likhet med vad under föregående år ägt rum, jämväl för år 1917 måtte anvisas ett belopp av högst 8,550 kronor för fortsatt anordnande av tandpolikliniker vid vissa truppförband, biföll Kungl. Maj:t genom brev den 24 november 1916 förevarande framställning samt föreskrev, att härav föranledda kostnader, högst ovannämnda belopp, skulle av civila departementet förskottsvis utbetalas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågasvarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 1,592 kronor 83 öre.

Extra biträde åt arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse.

Genom brev den 15 december 1916 medgav Kungl. Maj:t, att ett extra biträde finge under år 1917 anställas hos arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse mot en ersättning av 3 kronor 50 öre för dag; och skulle

härav föranledda kostnader, högst 1,277 kronor 50 öre, av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskottet uppginge till 605 kronor 50 öre.

Genom brev den 22 december 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för upprätthållande under år 1917 av arkitektgöromålen å arméförvaltningens fortifikationsdepartements ritbyrå finge användas högst 6,000 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Upprätthållande av arkitektgöromålen å arméförvaltningens fortifikationsdepartements ritbyrå.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för nämnda ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppen utgjorde 4,000 kronor.

Genom brev den 15 december 1916 medgav Kungl. Maj:t, dels att under år 1917 finge å civila departementet anställas 9 kvinnliga biträden mot åtnjutande av arvode, motsvarande avlöning åt kvinnligt biträde av andra lönegraden, dels att under samma år finge anställas 10 kvinnliga biträden, därav 9 å civila departementet och 1 å intendentsdepartementet, mot en ersättning av 100 kronor i månaden, dels ock att för ersättning till 1 extra biträde, som intendentsdepartementet under år 1916 måst taga i anspråk för mobiliseringsavdelningen, finge utbetalas 1,135 kronor; och skulle härav föranledda kostnader, högst 28,735 kronor, av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Anställande av kvinnliga biträden i arméförvaltningen.

Arméförvaltningen har anmält, att de för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten uppginge till 13,298 kronor 65 öre.

Genom kungl. brev den 21 januari 1916 medgavs, att översten i fortifikationens reserv C. L. Lundquist finge tillsvidare under år 1916 anställas hos arméförvaltningens fortifikationsdepartement såsom ledare för pågående utredningsarbeten rörande alla större extra ordinarie byggnadsföretag, som det ankomme på departementet att utföra, samt för arbetena med uppgörande av förslag till nämnda byggnadsföretag mot åtnjutande av en avlöning av 350 kronor i månaden ävensom vid erforderliga re-

Anställande hos arméförvaltningens fortifikationsdepartement av ledare för större byggnadsarbeten.

[8.] sor rese- och traktamentsersättning enligt andra klassen i gällande rese-reglemente.

Efter därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 30 december 1916, att Lundquist finge fortfarande tillsvidare under år 1917 för ifrågavarande ändamål anställas hos fortifikationsdepartementet mot åtnjutande av enahande förmåner som under 1916. Härav föranledda kostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för nämnda ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskottet utgjorde 2,520 kronor 25 öre.

Förstärkning
av arbetskraf-
terna inom
lantförsvars-
departe-
mentet.

Genom brev den 13 januari 1917 ställdes till statsrådets och chefsens för lantförsvarsdepartementet förfogande ett belopp av 3,500 kronor för att intill den 1 juli 1917 användas såväl till anskaffande av ökade arbetskrafter inom departementet som för att bereda en amanuens därstädes — vilken den 15 december 1916 förordnats att, mot åtnjutande, förutom av amanuensarvode, av 1,500 kronor, motsvarande kanslisekreterares tjänstgöringspenningar, tillsvidare under år 1917 upprätthålla en kanslisekreterartjänst inom departementet — förutom amanuensarvode kanslisekreterares tjänstgöringspenningar enligt den provisoriska löneregleringen för departementen, eller 1,600 kronor för år räknat. Berörda belopp, 3,500 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 3,500 kronor.

Skjutförsök
mot snöbe-
fästningar

Genom brev den 20 januari 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för utrönande av det sätt, på vilket snöbefästningar under vinterfälttåg ändamålsenligt borde utföras för att giva skydd mot nutida artillerield, skjutförsök finge i samband med de artilleriskjutskolor, som under vintern komme att anordnas vid Boden, utföras mot befästningar av snö och timmer, att erforderlig arbetstrupp finge ställas till förfogande ur Bodens garnison, samt att erforderligt virke finge för en kostnad av 5 kronor för kubikmeter antingen inköpas från fästningsbyggnadens förråd i Boden eller avverkas å kronans skog därstädes. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att kostnaderna för den för skjutförsöken erforderliga ammunitionen,

högst 29,550 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält förenämnda för ändamålet förskjutna belopp, eller 29,550 kronor.

Uti underdånig skrivelse den 8 december 1916 framställde inspektören för infanteriet förslag om anordnande av försök med materiel till tälthyddor vid två truppförband ur vart och ett av följande truppslag, nämligen infanteriet, kavalleriet, ingenjörtrupperna och trängen. Sedermera hemställde inspektören för infanteriet, att i sammanhang med nämnda försök prov måtte verkställas dels med tre olika förslag till tälthyddor, nämligen en från vart och ett av Livgardet till häst, Skånska dragonregementet och Kronprinsens husarregemente, dels ock beträffande sättet för tältmaterielens medförande vid kavalleriet.

Försök med materiel till tälthyddor.

Genom brev den 20 januari 1917 biföll Kungl. Maj:t förevarande framställning samt anbefalldes arméförvaltningens civila departement att tillhandahålla varje truppförband, vid vilket försöken skulle äga rum, ett belopp, motsvarande kostnaderna för desamma, dock högst 1,000 kronor, samt att låta till arméförvaltningens intendentsdepartement utbetala den ersättning, som kunde befinnas erforderlig för gottgörande av slitning eller skada å den under försöken använda materielen. Samtliga härav föranledda kostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 7 kronor 50 öre.

Uti en av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse den 3 januari 1917 överlämnad skrivelse hemställde chefläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm, att följande extra personal finge anställas vid sjukhuset, nämligen 1 sjuksköterska, 2 undersjuksköterskor och 1 baderska. Berörda framställning tillstyrktes av civila departementet och sjukvårdsstyrelsen, vilka hemställde, att med anledning därav till ifrågavarande personal måtte få utgå: till sjuksköterskan arvode efter 50 kronor för månad jämte kostpenningar med 1 krona 50 öre för dag, till vardera av undersjuksköterskorna arvode efter 25 kronor för månad jämte kostpenningar med 1 krona 50 öre för dag och till en baderska arvode efter 25 kronor för månad, ersättning för bostad, bränsle, värme och lyse med 25 kronor i månaden och kostpenningar med 75 öre om dagen.

Extra personal vid garnisonssjukhuset i Stockholm.

[8.] Genom brev den 9 februari 1917 medgav Kungl. Maj:t, att till ovannämnda sjuksköterska, undersjuksköterskor och baderska finge under tiden från och med den 1 januari 1917 och så länge ifrågavarande personal visade sig oundgängligen nödvändig, dock högst till den 1 juli 1917, utgå den av civila departementet och sjukvårdsstyrelsen föreslagna ersättningen. Härav föranledda kostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Sedermera medgav Kungl. Maj:t genom brev den 13 juli 1917, att ovan omförmälda extra personal finge bibehållas tillsvidare högst intill den 1 oktober 1917 mot åtnjutande av de i förberörda brev den 9 februari 1917 angivna avlöningsförmåner, och skulle härav föranledda kostnader förskjutas av civila departementet för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 1,048 kronor 2 öre.

Anskaffning
av skriv-
maskiner.

Genom särskilda brev den 16 oktober 1915, den 18 februari, den 10 mars och den 22 juli 1916 anvisade Kungl. Maj:t för nyanskaffning av skrivmaskiner åt åtskilliga truppförband m. fl. myndigheter tillhopa 17,315 kronor. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t genom brev den 29 januari 1915 arméförvaltningens civila departement att för högst de i ett av departementet upprättat kontrakt angivna pris anskaffa skrivmaskiner för de rullföringsexpeditioner, vid vilka sådan maskin med hänsyn till arbetets behöriga utförande vore oundgängligen erforderlig.

Sedermera anmälde civila departementet, att ett med firman Continentals skrivmaskinsaffär i Stockholm upprättat kontrakt rörande leverans av skrivmaskiner för arméns räkning legat till grund för de förut uppgjorda kostnadsberäkningarna. Enligt nämnda kontrakt ägde vederbörande myndighet, därest leverantören försummade att inom 1 $\frac{1}{2}$ månad efter rekvisition fullgöra leveransen, föranstalta om uppköp på annat håll av vad i leveransen bruste, med skyldighet för leverantören att, såvida ej försummelsen berott av strejk eller force majeure, ersätta därigenom uppkommande merkostnad. Sedan departementet i enlighet med kontraktet rekvirerat skrivmaskiner för vissa myndigheter, hade emellertid firman under åberopande av force majeure underlåtit att av de sålunda beställda maskinerna leverera ett visst antal. Efter det departementet med anledning härav infordrat anbud å det felande antalet maskiner, hade aktiebolaget Gumælius & C:o i Stockholm erbjudit sig att leverera fullgoda maskiner,

ehuru till något högre pris. Med stöd av kontraktbestämmelserna ämnade departementet anhängiggöra rättegång mot firman Continental för utfående av ersättning för berörda merkostnad. Departementet ansåge likväl, att innan ifrågavarande ersättningsanspråk kunde bli av domstol prövade, åtgärder borde vidtagas, för att vederbörande myndigheter snarast måtte erhålla erforderligt antal maskiner, samt anhölle om anvisande av ytterligare medel, utöver förut för ändamålet anvisade, för anskaffande från aktiebolaget Gumælius & C:o av det felande antalet maskiner.

Genom brev den 9 februari 1917 anvisade Kungl. Maj:t för anskaffande av det felande antalet maskiner 2,402 kronor 50 öre, att av civila departementet förskjutas för att framdeles — därest och till den utsträckning beloppet icke kunde av firman Continentals skrivmaskinsaffär i laga ordning uttagas — hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 150 kronor.

Genom brev den 2 mars 1917 medgav Kungl. Maj:t, på därom av chefen för Fälttelegrafkåren gjord framställning, att ett vindsutrymme i den stora bryggeribygnaden vid Hornsberg finge för beredande av tillfälligt förrådsutrymme för förvaring av Fälttelegrafkårens intendentur-utrustning förhyras för en kostnad, icke överstigande 125 kronor i månaden, intill dess nytt etablissemang för kåren bleve färdigt att tagas i bruk, samt anvisade ett belopp av högst 1,800 kronor för nämnda provisoriska lokals inredning. Samtliga härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskottet belöpte sig till 1,800 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 31 december 1915 medgivit, att för vissa expeditioner i Boden finge anskaffas 4 skrivmaskiner av typen Continental för en kostnad av tillhoppa högst 1,100 kronor, att utgå från fjärde huvudtitelns anslag till extra utgifter, anmälde kommandanten i Boden, att han jämlikt ovannämnda brev från firman Continentals skrivmaskinsaffär i Stockholm rekvirerat 4 maskiner, men att desamma icke blivit levererade. Då ringa utsikt förefunnes, att firman inom den närmaste framtiden skulle fullgöra leveransen, hemställde

[8.]

Förrådslokaler
för Fälttele-
grafkåren.

Skrivmaskiner
för vissa
expeditioner
i Boden.

[8.] kommandanten om medgivande att inköpa skrivmaskiner av annan typ samt om anvisande av härför ytterligare erforderliga medel.

Genom brev den 16 mars 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för anskaffning av ovannämnda 4 skrivmaskiner finge, utöver de i brevet den 31 december 1915 anvisade medel, utbetalas ytterligare högst 360 kronor. Detta belopp skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles — därest och till den utsträckning, detsamma icke kunde av firman Continentals skrivmaskinsaffär i laga ordning uttagas — hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att intill den 31 augusti 1917 intet förskott blivit redovisat för ifrågavarande ändamål.

Lokal för inspektörens för militärläroverken expedition m. m.

Efter det inspektören för militärläroverken anmält, att någon lokal för hans expedition till följd av rådande höga pris å hyresmarknaden icke kunnat erhållas efter den 1 april 1917 för det i vederbörande stat för ändamålet anvisade beloppet, ställde Kungl. Maj:t genom brev den 4 april 1917 till inspektörens förfogande dels för förhyrning av expeditionslokal till 1918 års utgång ett belopp av högst 775 kronor utöver i stat för ändamålet anvisade eller beräknade medel, dels ock till bestridande av flyttningskostnader ett belopp av högst 300 kronor. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål intet förskott redovisats intill den 31 augusti 1917.

Stamhästöverflyttning.

Med anledning av gjord framställning om viss stamhästöverflyttning mellan de olika kavalleritruppförbanden samt från kavalleriet och artilleriet till infanteriet lämnade Kungl. Maj:t genom brev den 14 april 1917 vissa föreskrifter rörande nämnda överflyttning samt förordnade, att samtliga härav föranledda transportkostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund härav förskjutna den 31 augusti 1917 redovisade kostnaderna uppginge till 143 kronor 11 öre.

Förflyttning av truppförband, militära skolor och utbildningskurser m. m.

Genom brev den 26 april 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, på sätt i kommandoväg närmare bestämdes, finge dels till annan ort förflyttas såväl vederbörande truppförband som de för närvarande å olika platser

sammandragna militära skolor och utbildningskurser, dels ock till tjänstgöring vid vederbörliga truppförband beordras de till militära skolor, kurser och utbildningsanstalter såsom lärare och elever kommenderade officerare; och skulle med avseende å tillfällig avlöning den ort, där vederbörande vid ifrågakomna förflyttning eller beordring tjänstgjorde, anses såsom hans förläggningssort. Härav föranledda utgifter skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att de för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskotten belöpte sig till 14,060 kronor 23 öre.

Genom brev den 19 augusti 1915 medgav Kungl. Maj:t, att för tiden från och med den 1 september 1915 och tillsvidare intill utgången av år 1916 å arméförvaltningens civila departement anställdes en extra föredragande att med byråchefs befogenhet och skyldigheter och utan hinder av föreskrifterna i §§ 14 och 15 av ämbetsverkets instruktion handlägga och föredraga vissa närmare angivna mål och ärenden, att till extra föredragande förordnades lämplig tjänsteman i andra lönegraden, att denne för befattningens uppehållande, utöver sina ordinarie avlöningsförmåner, uppbure ett arvode av 1,200 kronor för år räknat, att den tjänsteman i första lönegraden, som förordnades att uppehålla en tjänst i andra lönegraden, på enahanda sätt uppbure ett arvode av 1,800 kronor likaledes för år räknat, att den, som förordnades att uppehålla en tjänst i första lönegraden, erhöle ett arvode av 3,600 kronor för år räknat, samt att semester utan minskning i den sålunda bestämda avlöningen under år 1916 åtnjötes av de två förstnämnda under 1½ månad och av den sistnämnde under 1 månad.

Extra föredragande å arméförvaltningens civila departement.

Efter därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 15 december 1916 enahanda förstärkning av arbetskrafterna å civila departementet för år 1917; varjämte föreskrevs, att härav föranledda kostnader skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 4,505 kronor 69 öre.

Genom brev den 8 juni 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för byggande av tvenne automobilgarage, ett i Stockholm och ett i Örebro, samt för

Uppförande av automobilgarage.

- [8.] gäldande av de ökade kostnader, som beräknats uppkomma för anordnande av dylika garage vid Smålands husarregemente samt Göta och Västmanlands trängkårer, utöver förut för ändamålet redan tillgängliga medel, högst 21,200 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet utgjorde 2,095 kronor 86 öre.

Förhyrande av lokaler för andra arméfördelningens stabsexpedition.

Med anledning därav, att andra arméfördelningens expeditionslokaler vore mycket otillräckliga och även i andra avseenden olämpliga samt synnerligen eldfarliga, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 14 juni 1917, att för beredande av erforderliga och lämpliga lokaler för nämnda expedition finge från och med den 1 oktober 1918 under tio års tid förhyras en våning i det Sveriges riksbank tillhöriga huset n:r 18 vid S:t Larsgatan i Linköping samt att för bestridande av härav föranledd hyreskostnad för fjärde kvartalet år 1918 finge, utöver för ändamålet beräknade medel, av civila departementet förskjutas ett belopp av högst 700 kronor för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda å förskottstitel anvisade belopp icke till någon del redovisats den 31 augusti 1917.

Förhyrande av expeditionslokal för inspektören för infanteriet.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 5 maj 1916 bemyndigat inspektören för infanteriet att för tiden från och med den 1 oktober 1916 till och med den 30 september 1917 för en kostnad av högst 1,600 kronor förhyra erforderliga expeditionslokaler, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 14 juni 1917, enär hyresersättningen för nämnda lokaler från och med den 1 oktober 1917 höjts med 150 kronor för år, att för bestridande av hyreskostnaden under sista kvartalet av år 1917 ett belopp av högst 437 kronor 50 öre finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda förskott ännu icke redovisats den 31 augusti 1917.

Ytterligare medel till hyra m. m. för tredje arméfördelningens expeditionslokaler.

Genom brev den 29 juni 1917 medgav Kungl. Maj:t, att till bestridande av kostnaderna för hyra, eldning och belysning samt städning av tredje arméfördelningens expeditionslokaler under åren 1917 och 1918 ett belopp av tillhoppa högst 1,862 kronor 50 öre finge, utöver de

för sådant ändamål enligt stat beräknade medel, av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. [8.]

Enligt vad arméförvaltningen anmält, har förenämnda å förskottstittel anvisade belopp icke till någon del redovisats den 31 augusti 1917.

Sedan Kungl. Maj:t den 13 januari 1917 förordnat kanslisekreteraren i Kungl. Maj:ts kansli, t. f. kanslisekreteraren i lantförsvarsdepartementet G. A. Åkerman att från och med den 16 januari 1917 till- vidare till den 1 juli 1917 vara extra föredragande inom departementet, mot den ersättning, som framdeles kunde komma att bestämmas, med- gav Kungl. Maj:t genom brev den 29 juni 1917, att såsom ersättning till Åkerman finge för ifrågavarande tjänstgöring utbetalas ett belopp av 825 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Ersättning åt extra föredragande.

Arméförvaltningen har anmält, att ifrågavarande belopp den 31 augusti 1917 redovisats såsom förskjutet.

Genom brev den 29 juni 1917 förordnade Kungl. Maj:t kanslisekreteraren i Kungl. Maj:ts kansli, t. f. kanslisekreteraren i lantförsvarsdepartementet G. A. Åkerman att från och med den 1 juli 1917 tills- vidare intill 1917 års utgång mot ersättning, beräknad efter 150 kronor för månad, förutom honom eljest tillkommande avlöningsförmåner, vara extra föredragande inom departementet. Därjämte ställdes till stats- rådets och chefens för nämnda departement förfogande ett belopp av 3,500 kronor för att under ovannämnda tid användas såväl till anskaf- fande av ökade arbetskrafter inom departementet som för att bereda en amanuens därstädes ett tilläggsarvode av 1,600 kronor för år räknat utöver honom eljest tillkommande löneförmåner. Samtliga härav för- anledda utgifter skulle av arméförvaltningens civila departement för- skjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Extra före- dragande i lantförsvars- departemen- tet m. m.

Arméförvaltningen har anmält, att till den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 29 oktober 1915 och den 30 december 1916 med- gav Kungl. Maj:t, att vid infanteriregementena å fastlandet utom Norr- bottens regemente avtal angående upprätthållande av veterinärvården m. m. finge träffas med veterinär vid å orten förlagt beridet truppför- band eller civil veterinär mot en ersättning, beräknad efter högst 10 kronor för häst och år.

Veterinärvår- den vid Vax- holms grenad- järregemente.

[8.] Sedermera medgav Kungl. Maj:t genom brev den 29 juni 1917, att chefen för Vaxholms grenadjärregemente finge, utan hinder av bestämmelserna i ovannämnda brev den 29 oktober 1915 och den 30 december 1916, sluta avtal med civil veterinär om upprätthållande av veterinärvården m. m. vid regementet under år 1917 mot ersättning, beräknad efter högst 15 kronor för häst. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Utarbetande
av planer för
arméns mo-
bilisering.

På därom gjord framställning medgavs genom kungl. brev den 17 december 1915, att för fortsättande av arbeten å planerna för arméns mobilisering, koncentrerung och användning med därav föranledda kostnader ett belopp av högst 41,650 kronor finge utbetalas till chefen för generalstaben för treårsperioden 1916—1918.

Genom brev den 6 juli 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver genom ovannämnda brev anvisade medel, ett belopp av ytterligare högst 20,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål mot redovisningsskyldighet utbetalas till chefen för generalstaben. Detta belopp skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att ovannämnda 20,000 kronor den 31 augusti 1917 redovisats såsom förskjutna.

Veterinärvår-
den vid Dal-
regementet.

Genom särskilda brev den 29 oktober 1915 och den 30 december 1916 medgav Kungl. Maj:t, att vid infanteriregementena å fastlandet utom Norrbottens regemente avtal angående upprätthållande av veterinärvården finge träffas med veterinär vid å orten förlagt beridet truppförband eller civil veterinär mot en ersättning, beräknad efter högst 10 kronor för häst och år.

Sedan chefen för Dalregementet gjort framställning därom, att för upprätthållande av veterinärvården vid regementet under år 1917 måtte anvisas ytterligare medel utöver den genom ovannämnda brev medgivna gottgörelse, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 29 juni 1917, att regementschefen finge sluta avtal med civil veterinär om bestridande av veterinärvården vid regementet under samma år mot ett arvode av 300 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att för ifrågavarande ändamål intet förskott redovisats intill den 31 augusti 1917. [8.]

Genom särskilda brev den 29 oktober 1915 och den 30 december 1916 meddelades bestämmelser angående upprätthållande av veterinärvården för de för kulspruteutbildningen vid infanteriet å fastlandet — utom Norrbottens regemente — disponerade hästar, varjämte genom brev den 29 juni 1917 utfärdades förändrade föreskrifter i berörda hänseende beträffande Dalregementet och Vaxholms grenadjärregemente.

Veterinärvården för infanteriets stamhästar.

På därom gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t genom brev den 13 juli 1917 envar av cheferna för infanteriregementena å fastlandet undantagandes Norrbottens regemente att träffa avtal med veterinär vid å vederbörlig ort förlagt beridet truppförband eller med civil veterinär angående ombesörjande av veterinärvården m. m. under åren 1917 och 1918 av de till vederbörande regemente utlämnade, kronan tillhöriga stamhästar, mot en ersättning, beräknad efter högst 10 kronor för häst och år; dock att den jämlikt detta och ovan omförmälda brev utgående ersättningen för upprätthållande av veterinärvården vid infanteriregementena å fastlandet undantagandes Norrbottens regemente icke vid något regemente finge överstiga sammanlagt 300 kronor för år. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med den 31 augusti 1917 intet förskott redovisats för ifrågavarande ändamål.

Efter därom av inspektören för infanteriet gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 24 juli 1917, att studentkompanierna av 1916 års klass ur tredje, fjärde och femte arméfördelningarna, formerade på två plutoner och med styrkan genom eventuellt tillskott av annat manskap såvitt möjligt uppbringad till 120 man i ledet, finge under juli och augusti månader år 1917 för en tid av omkring 10 dagar ställas till infanteriskjutskolan förfogande såsom övningstrupp. Kostnaderna för av dessa kommenderingar föranledda järnvägstransporter, traktamentsersättning för officerare och underofficerare under resdagar samt eventuell förläggning under tak, högst 1,700 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Beordrande av vissa studentkompanier till infanteriskjutskolan.

[8.] Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppet uppginge till 1,020 kronor.

Anordnande
av extra
officerskurs
vid krigs-
skolan.

Genom brev den 24 juli 1917 medgav Kungl. Maj:t, att en extra officerskurs finge under år 1917, i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för krigsskolan uppgjort förslag till plan, anordnas vid nämnda skola för officerare i reserven, som önskade övergång till beställning på stat. Kostnaderna för kursen, högst 14,800 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade förskott utgjorde 186 kronor 98 öre.

Ändringar
i reglementet
för ridskolan.

Den 13 augusti 1917 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse om ändrad lydelse av §§ 6 och 7 i reglementet för ridskolan vid Strömsholm den 26 februari 1904. I samband härmed föreskrev Kungl. Maj:t genom brev samma dag, att de av ändringarna — i huvudsak gående ut på en tidigare inryckning för ridskolan — föranledda ökade kostnaderna för skolan under år 1917, tillhopa högst 2,500 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Täckande av
brist i armé-
förvaltningens
expensanslag.

Genom brev den 31 augusti 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för täckande av brist, som under år 1917 förväntades uppkomma å arméförvaltningens expensanslag, ett belopp av högst 15,000 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att ännu icke något förskott blivit redovisat för nämnda ändamål.

Ställande av
officerare till
generalfält-
tygmästarens
och inspek-
törens för
artilleriet
förfogande.

Genom brev den 4 september 1917 medgav Kungl. Maj:t, att kaptenerna vid Norrlands artilleriregemente C. F. T. von Heideken och vid Boden-Karlsborgs artilleriregemente C. G. Killander samt löjtnanterna vid Svea artilleriregemente N. O. M. af Sillén, vid Vendes artilleri-

regemente G. Ekeroth och vid Smålands artilleriregemente H. Gustafsson finge från de tidpunkter, generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet beträffande en var av dem föreslagit, tillsvidare högst intill den 15 oktober 1918 stå till generalfälttygmästarens och inspektörens för artilleriet förfogande. I sammanhang därmed föreskrev Kungl. Maj:t, att von Heideken, Killander, Ekeroth och Gustafsson finge under tiden för ifrågavarande uppdrag åtnjuta tillfällig avlöning jämlikt §§ 35 och 36 i gällande reglemente för arméns avlöning under fred, ävensom att de av den tillfälliga avlöningen till von Heideken, Ekeroth och Gustafsson föranledda kostnaderna skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 11 september 1917 biföll Kungl. Maj:t ett av chefen för generalstaben, i samråd med chefen för fortifikationen, uppgjort förslag till förvaring av en främmande makt tillhörig drakballong, som nedgått vid Strömsnäs i Kronobergs län. Kostnaderna för transport och förvaring av ballongen skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Förvaring av
en ballong.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 14 september 1917 anvisade Kungl. Maj:t ett belopp av högst 14,000 kronor för anskaffande av gymnastikmateriel för Dalregementet i stället för dylik materiel, som förstörts genom eldsvåda. Beloppet skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Ersättande av
genom eldsvåda förstörd
gymnastikmateriel vid
Dalregementet.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 28 september 1917 uppdrog Kungl. Maj:t åt överintendentsämbetet att för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1917, förhyra de av lantförsvarsdepartementets kommandoexpedition samt av förste vaktmästaren i departementets kansliexpedition dittills disponerade lokalerna i det förut åt arméförvaltningen upplåtna, numera Stockholms stad tillhöriga hus vid Munkbrogatan för en kostnad

Förhyrande
av lokaler i
arméförvaltningens
förutvarande
ämbetshus.

[8.] av högst 3,550 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att något förskott för ifrågavarande ändamål ännu icke redovisats.

Förvaltningen
av general-
stabens stall-
etablissemang.

Sedan arméförvaltningens fortifikationsdepartement genom kungl. brev den 29 juni 1917 bemyndigats att för statsverkets räkning inlösa generalstabens officerskårers stalletablissemang i Stockholm, meddelade Kungl. Maj:t genom brev den 14 september 1917 bestämmelser rörande den ekonomiska förvaltningen och avlöningen m. m. vid nämnda etablissemang. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att samtliga på grund härav eller eljest uppkommande utgifter, däri jämväl inräknade kostnaderna för byggnadens underhåll, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Beredande av
stallutrymme
för överflyt-
tade hästar.

Genom kungl. brev den 14 april 1917 meddelades bestämmelser angående överflyttning av hästar inom kavalleriet samt från kavalleriet och artilleriet till infanteriet.

För beredande av stallutrymme åt från Smålands husarregemente överlämnade stamhästar medgav Kungl. Maj:t genom brev den 21 september 1917, dels att chefen för Första livgrenadjärregementet finge för en kostnad av högst 60 kronor för månad förhyra erforderligt antal spiltor, dels ock att chefen för Kalmar regemente finge för en kostnad av högst 350 kronor inreda 4 spiltor i regementets sjukstall och 3 spiltor i dess kulsprutestall ävensom mot en ersättning, beräknad efter 100 kronor för år, förhyra erforderligt stallutrymme å Hultsfred under 1917 års regements- och reservtruppövningar. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något förskott redovisats för ifrågavarande ändamål.

Utbildning av
general-
stabens aspi-
ranter.

Genom brev den 5 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 9,372 kronor 6 öre finge mot redovisning utbetalas till chefen för rikets allmänna kartverk för utbildning av generalstabens aspiranter under år 1917. Nämnda belopp skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

[8.]

Genom särskilda kungl. brev den 30 april 1915 och den 3 mars 1916 förordnades, att vissa av chefen för generalstaben föreslagna försök med en personautomobil skulle utföras under tiden intill den 1 maj 1917.

Försök med en personautomobil.

Efter därom gjord framställning förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 25 september 1917, att fortsatta försök med ifrågavarande personautomobil skulle under tiden till den 1 maj 1918 utföras genom generalstabens tekniska avdelnings försorg efter samråd med kommerskollegium. Härav föranledda kostnader, högst 5,000 kronor, skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 18 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av tillhoppa högst 37,500 kronor finge för införande av elektrisk belysning vid ridskolan å Strömsholm av arméförvaltningens civila departement förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Införande av elektrisk belysning vid ridskolan.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom kungl. brev den 29 oktober 1915 bemyndigades vederbörande arméfördelningschefer och kommandanten i Boden att låta förflytta hästar från ett truppförband till annat, så att antalet hästar vid varje kulspruteformation vid infanteriet å fastlandet bleve 14.

Disposition av hästar för kulspruteutbildningen vid infanteriet.

Sedermera medgavs genom kungl. brev den 22 september och den 30 december 1916, att de hästar, som på grund av brevet den 29 oktober 1915 överflyttats från andra truppförband till infanteriets kulsprutekompanier å fastlandet, finge kvarbliva därstädes till utgången av år 1917.

Efter därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 12 oktober 1917, att ifrågavarande hästar finge disponeras av infanteriets kulsprutekompanier å fastlandet jämväl under år 1918. Därjämte föreskrevs, att kostnaderna för veterinär- och hovbeslagsmateriel samt medikamenter m. m. åt dessa hästar och för furagering, vatten och belysning i stallarna samt för underhåll av rid- och stallutredningspersedlar skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.] Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Ytterligare
medel för hyra
och eldning
m. m. av
sjätte arméför-
delningens
expeditions-
lokaler.

Genom brev den 26 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att för bestridande av ökade hyres- m. fl. kostnader vid sjätte arméfördelningens stabsexpedition under år 1917 ett belopp av högst 600 kronor finge, utöver för ändamålet redan anvisade medel, ställas till chefens för nämnda arméfördelning förfogande. Beloppet skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Ytterligare
medel till hyra
och eldning
m. m. av andra
arméfördel-
ningens expe-
ditionslokaler.

Genom brev den 26 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver i fastställd stat för år 1917 anvisat anslag, ett belopp av högst 500 kronor finge för bestridande av ökade utgifter för hyra, eldning och belysning samt städning av andra arméfördelningens expeditionslokaler av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Ränta å staden
Kristianstads
utgifter för
Norra skånska
infanterirege-
mentets för-
läggning.

Enligt ett med staden Kristianstad den 28 februari 1908 upprättat kontrakt angående upplåtelse av mark m. m. för förläggning till staden av Norra skånska infanteriregementet förband sig kronan att, därest regementet i sin helhet icke vore förlagt till staden före den 1 oktober 1912, erlagga 5 procent årlig ränta å de utgifter, staden på grund av avtalet kunde komma av vidkännas.

Genom brev den 26 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ifrågavarande staden Kristianstad tillkommande räntebelopp för tiden från och med den 1 oktober 1916 till och med den 30 september 1917, 7,179 kronor 93 öre, finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att det för ifrågavarande ändamål förskjutna beloppet ännu icke blivit redovisat.

Uppvärmning
av krigsar-
kivets lokaler.

Genom brev den 2 november 1917 anvisade Kungl. Maj:t, utöver i gällande stat för generalstabens övningar, expenser m. m. uppförda medel, ytterligare högst 2,888 kronor för uppvärmning av krigsarkivets lokaler under vintern 1917—1918 enligt ett av chefen för generalstaben

framlagt förslag. Nämnda belopp skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 2 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av 19 kronor 96 öre finge av arméförvaltningens civila departement utbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Blekinge län för hämtning och införpassning av värnpliktige A. O. Lindberg från hans hem i Kyrkhults socken av nämnda län till kronohäktet i Karlshamn.

Hämtning av en värnpliktig.

Arméförvaltningen har anmält, att förenämnda belopp, vilket borde utanordnas å förskottstitel, ännu icke blivit redovisat.

Genom brev den 25 september 1914 medgav Kungl. Maj:t, att för bestridande av kostnaderna för flyttning av Älvsborgs regementes samtliga persedlar och inventarier m. m. från den dåvarande förvaringsplatsen å Fristads hed till regementets nya kasernetablissemang i Borås finge till chefen för nämnda regemente mot redovisning utbetalas högst 10,500 kronor att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Flyttning av Älvsborgs regementes material från Fristad till Borås.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 19 augusti 1916 bemyndigat arméns kasernbyggnadsnämnd att gå i författning om uppförande av kasernetablissemang för Kalmar regemente i Eksjö, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 9 september 1917 — under förutsättning att regementets officerskår förbunde sig att uppfylla vissa, av chefen för andra arméfördelningen för förändringen av kanslihuset uppställda villkor — att den till officersmäss i kanslihuset avsedda våningen finge uteslutas och att till regementets officerskår såsom bidrag för bestridande av kostnader för flyttning till Eksjö av kårens officersmäss vid Hultsfred finge, sedan flyttningen verkställdt och ovan angivna villkor blivit uppfyllda, dock tidigast den 1 oktober 1918, utbetalas ett belopp av 22,000 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Ändrade mässanordningar för Kalmar regementes officerskår.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

[8.] Ytterligare medel till eldning m. m. av inspektörens för infanteriet expeditionsskolorer.

Genom brev den 3 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att till bestridande av kostnaderna för eldning, belysning och städning av inspektörens för infanteriet expeditionsskolorer under år 1917 ett belopp av högst 400 kronor finge, utöver de enligt stat för sådant ändamål anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit såsom förskjutet redovisat för detta ändamål.

Ammunition för meddelande av viss utbildning i pistolskjutning.

Sedan förslag utarbetats till föreskrifter för mätarutbildningen vid infanteriet, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 1 december 1916, att för varje i nämnda utbildning deltagande värnpliktig skulle anslås 25 skarpa patroner för pistolskjutning under första tjänstgöringen. Härav föranledda kostnader, i vad de avsåge utbildningsåret 1916—1917, skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för detta ändamål.

Bibehållande av en rikstelefonförbindelse.

Sedan Kungl. Maj:t den 5 maj 1916 medgivit, att ytterligare en rikstelefonförbindelse finge anordnas till Vaxholms grenadjärregemente för tiden intill 1916 års utgång, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 30 december 1916, att nämnda telefonförbindelse finge bibehållas för tiden intill utgången av år 1917. Härav föranledda kostnader skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att intet förskott intill den 31 augusti 1917 redovisats för nämnda ändamål.

Anordnande av gemensamma övningar med artilleri- och flygtrupper. m. m.

Genom brev den 25 maj 1917 biföll Kungl. Maj:t en av generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet gjord framställning, att, i och för anordnande av gemensamma övningar med artilleri- och flygtrupper under artilleriskjutskolor sommaren 1917, flygtrupp finge beordras till skolorna, samt att ur varje artilleriregemente finge beordras en subalternofficer för utbildning till artilleriobservatör från flygmaskin. I sammanhang härmed medgav Kungl. Maj:t, att de artilleriofficerare, som beordrades till utbildning såsom artilleriobservatörer från flygmaskin, finge under ifrågavarande tjänstgöring åtnjuta, utöver vederbörande enligt gällande bestämmelser tillkommande ersättning, flygtillägg med det

belopp, som tillkomme spaningsofficerare enligt brevet den 21 november 1914, angående flyggtillägg åt personal vid armén, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Arméförvaltningen har anmält, att till och med den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 29 juni 1917 bemydigade Kungl. Maj:t arméförvaltningens fortifikationsdepartement att, räknat från och med den 1 augusti 1917, för statsverkets räkning inlösa generalstabens officerskårs stalletablissemang i Stockholm. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att de av kronans övertagande av officerskårens skyldigheter mot den av kåren vid stallet anställda personalen föranledda utgifter skulle från och med den 1 augusti 1917, intill dess särskilda medel för personalens avlöande kunde bliva i behörig ordning å riksstaten beräknade, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Inlösen av
general-
stabens stall.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom särskilt brev den 21 augusti 1917 medgav Kungl. Maj:t, att en flygavdelning finge under viss tid ställas till kommandantens i Boden förfogande, ävensom att till de artilleriofficerare, som beordrades att under övningarna tjänstgöra såsom artilleriobservatörer från flygmaskin, finge under ifrågavarande tjänstgöring utbetalas, utöver vederbörande enligt gällande bestämmelser tillkommande ersättning, flyggtillägg med det belopp, som tillkomme spaningsofficerare enligt brevet den 21 november 1914 angående flyggtillägg till personal vid armén, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Beordrande
av flygavdel-
ning för sam-
övning med
fästninge-
artilleriet.

Arméförvaltningen har anmält, att till och med den 31 augusti 1917 ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för nämnda ändamål.

Genom brev den 18 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, för införande av elektrisk belysning och kraft vid Utnäslöts remontdepå och Strömsnäs gård i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för nämnda remontdepå avgivet förslag, 20,000 kronor finge av arméförvalt-

Anordnande
av elektrisk
belysning vid
Utnäslöts re-
montdepå och
Strömsnäs
gård.

[8.] ningens civila departement förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Anordnande
av elektrisk
belysning vid
krigsskolan.

Genom brev den 26 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 15,800 kronor finge för införande av elektrisk belysning vid krigsskolan å Karlberg av arméförvaltningens civila departement förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för nämnda ändamål.

Anordnande
av elektrisk
belysning vid
Gudhems re-
montdepå.

Genom brev den 26 oktober 1917 medgav Kungl. Maj:t, att ett belopp av högst 42,000 kronor finge för införande av elektrisk belysning och kraft vid Gudhems remontdepå av arméförvaltningens civila departement förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Gratifikation
åt f. amanuens-
sen G. A.
Thimgren.

Såsom förut nämnts, medgav 1908 års riksdag, att f. amanuensen hos arméförvaltningen G. A. Thimgren finge under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 mars 1908, under villkor att han fortfarande bibehölles vid den honom av civilstatens pensionsinrättning tillerkända pensionen å samma belopp. Med hänsyn till bestämmelserna i reglementet för nämnda pensionsinrättning den 9 juni 1899 förklarade emellertid styrelsen över civilstatens änke- och pupillkassa sig förhindrad att till Thimgren utbetala sistnämnda pension, därest han uppbure pension å indragningsstaten.

Sedan Thimgren anhållit att jämväl under år 1918 få komma i åtnjutande av enahanda gratifikationsbelopp, som han med anledning av nämnda styrelses beslut från och med år 1909 fått uppbära, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 16 november 1917, att till Thimgren skulle i stället för den honom av riksdagen beviljade pensionen för år 1918 utgå en gratifikation av 600 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Genom brev den 9 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att till bestridande av utgifter för skrivmaterialier m. m. vid fjärde arméfördelningens expedition under år 1917 ett belopp av högst 750 kronor finge, utöver de enligt gällande stat för sådant ändamål anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

[8.]

Ökade kostnader för skrivmaterialier m. m. vid fjärde arméfördelningens expedition.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit för detta ändamål redovisat såsom förskjutet.

Genom brev den 19 mars 1915 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver de i stat för åren 1915 och 1916 upptagna medel till hyra, eldning och belysning samt städning, ett ytterligare belopp av tillhopa högst 2,900 kronor finge ställas till chefernas för första, andra och tredje arméfördelningarna förfogande. Ifrågavarande belopp skulle av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Ytterligare medel för förhyrande av expeditioner lokaler för vissa arméfördelningars expeditioner m. m.

Arméförvaltningen har nu anmält, att det för nämnda ändamål den 31 augusti 1917 redovisade förskottet utgjorde 100 kronor.

Genom brev den 10 mars 1916 medgav Kungl. Maj:t, att för anskaffande av skrivmaskiner åt vissa truppförband m. fl. myndigheter ett belopp av högst 5,200 kronor finge av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Anskaffande av skrivmaskiner för vissa truppförband.

Sedermera anvisade Kungl. Maj:t genom brev den 22 juli 1916 för anskaffande av skrivmaskiner jämväl åt andra truppförband än de i förenämnda brev avsedda ett belopp av högst 1,310 kronor, att av civila departementet likaledes förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att de på grund av ifrågavarande båda brev förskjutna, den 31 augusti 1917 redovisade beloppen uppginge till 1,965 kronor.

Genom brev den 9 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att, utöver de i gällande stat för ridskolan uppförda medel, ett belopp av ytterligare 12,000 kronor finge för bestridande av ökade utgifter för uppvärmning och belysning m. m. under år 1917 ställas till chefens för nämnda skola förfogande. Beloppet skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Särskilda medel för ridskolan.

[8.]

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Ökade utgifter för krigsskolan.

Genom brev den 9 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att när anslaget till krigsskolan för år 1917 på grund av den stora prisstegringen å alla förnödenheter m. m. visat sig vara otillräckligt, ett belopp av ytterligare högst 11,000 kronor finge, utöver i gällande stat för skolan anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp blivit redovisat såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Ökade expens-kostnader vid Norrbottens regemente.

Genom brev den 16 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att till bestridande av kostnader för expenser m. m. vid Norrbottens regemente under år 1917 ett belopp av högst 300 kronor finge, utöver de enligt gällande stat för sådant ändamål anvisade medel, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har anmält, att ännu icke något belopp redovisats såsom förskjutet för ifrågavarande ändamål.

Departementschefen.

Enligt vad den lämnade redogörelsen giver vid handen, hava sålunda till och med den 31 augusti 1917 för nedan angivna ändamål under förskottstitel redovisats följande belopp, nämligen:

Hästgottgörelse jämlikt § 72 avlöningsreglementet för armén	kronor	1,792: —
Ersättning till riksförsäkringsanstalten	»	8,379: 93
Gottgörelse enligt § 42 avlöningsreglementet för armén	»	9,264: 64
Sanatorievård åt personal vid armén	»	108,543: 92
Flygtillägg	»	119,514: 26
Hästutredningspersedlar m. m. för ridskolan	»	709: 70
Avbildningar av äldre tröféer	»	3,772: 76
Provisorisk förläggning av Kronobergs regementes skolor	»	2,244: 99
Arvode åt köksföreståndare vid Södra skånska infanteriregementets kontingent i Lund	»	320: —
Skrivmaskiner för vissa truppförband	»	3,655: —

Transport kronor 258,197: 20

	Transport kronor	258,197: 20	[8.]
Poliklinik för veneriskt sjuka vid garnissonssjukhuset i Stockholm	»	3,270: 48	
Planer för arméns mobilisering m. m.	»	35,985: 43	
Utdelning av nya strafflagen för krigsmakten m. m.	»	115: 20	
Ersättning till värnpliktig för förlust av persedlar ..	»	42: —	
Uppsättande och överflyttande av vissa formationer vid Norrlands artilleriregemente	»	21,180: 70	
Skrivmaskiner för truppförbanden	»	4,095: —	
Provisoriskt ordnande av landstomsförråd för Göteborgs stads landstomsområde och Göteborgs södra landstomsområde	»	3,000: —	
Understöd åt Sveriges landstomsföreningars centralförbund	»	8,000: —	
Gottgörelse åt ordförande i hästuttagingsnämnd	»	6,600: 01	
Löneförmåner åt till flygtjänst kommenderade reservofficerare	»	7,108: 29	
Förhyrande av lokaler i arméförvaltningens förutvarande ämbetshus	»	2,700: —	
Ökning av elevantalet vid krigsskolan	»	17,085: 11	
Avlöning under kommendering till utbildning i flygtjänst	»	26,633: —	
Kostnader för riksvärderingsnämnden m. m.	»	16,583: —	
Avhjälpande av befälsbristen vid Västernorrlands regemente	»	2,741: 58	
Gratifikation åt f. amanuensen G. A. Thimgren	»	600: —	
Förhyrande av lokal m. m. för Södermanlands regementes förläggning till Örebro	»	3,551: 62	
Anordnande av tandvård vid vissa truppförband	»	1,592: 83	
Extra biträde åt arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ..	»	605: 50	
Upprätthållande av arkitektgöromålen å arméförvaltningens fortifikationsdepartements ritbyrå	»	4,000: —	
Anställande av kvinnliga biträden i arméförvaltningen ..	»	13,298: 65	
Anställande hos arméförvaltningens fortifikationsdepartement av ledare för större byggnadsarbeten ..	»	2,520: 25	
Förstärkning av arbetskrafterna inom lantförsvarsdepartementet	»	3,500: —	
Skjutförsök mot snöbefästningar	»	29,550: —	
Försök med materiel till tälthyddor	»	7: 50	

 Transport kronor 472,563: 35

[8.]

	Transport kronor	472,563: 35
Extra personal vid garnisonssjukhuset i Stockholm ..	»	1,048: 02
Anskaffning av skrivmaskiner	»	150: —
Förrådslokaler för Fälttelegrafkåren	»	1,800: —
Stambästöverflyttning	»	143: 11
Förflyttning av truppförband, militära skolor och utbildningskurser m. m.	»	14,060: 23
Extra föredragande å arméförvaltningens civila departement	»	4,505: 69
Uppförande av automobilgarage	»	2,095: 86
Ersättning åt extra föredragande	»	825: —
Utarbetande av planer för arméns mobilisering	»	20,000: —
Beordrande av vissa studentkompanier till infanteriskjutskolan	»	1,020: —
Anordnande av extra officerskurs vid krigsskolan ..	»	186: 98
Ytterligare medel för förhyrande av expeditionslokaler för vissa arméfördelningars expeditioner m. m. ..	»	100: —
Anskaffande av skrivmaskiner för vissa truppförband ..	»	1,965: —
	Summa kronor	520,463: 24

Såsom förut nämnts, utgör detta belopp endast de kostnader, som till och med den 31 augusti 1917 blivit hos arméförvaltningen redovisade såsom förskjutna. Härtill komma emellertid samtliga på tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918 belöpande kostnader. Dessa hava av arméförvaltningen beräknats till i runt tal 468,000 kronor. För täckande av de kostnader, som på grund av Kungl. Maj:ts förut omförmälda särskilda beslut förskjutits eller komma att förskjutas, skulle således erfordras ett anslag av (520,463: 24 + 468,000 =) 988,463 kronor 24 öre.

Jag anser mig böra erinra därom, att uti den till riksdagen avlåtna propositionen angående tilläggsstat till riksstaten för år 1918 under punkterna 2, 9, 19, 20, 23 och 26 av fjärde huvudtiteln äskats för år 1918 erforderliga medel för följande av arméförvaltningen i dess nu föreliggande framställning omförmälda ändamål, nämligen:

för utbildning av generalstabens aspiranter	kronor	10,000: —
» flygtillägg	»	100,000: —
» tandvård vid vissa truppförband	»	8,500: —
» sanatorievård åt personal vid armén	»	75,000: —
	Transport kronor	193,500: —

	Transport kronor	193,500: —	[8.]
för kostnader enligt § 72 avlöningsreglementet för armén	»	10,000: —	
» gottgörelse enligt § 42 avlöningsreglementet för armén	»	15,000: —	
» upprätthållande av arkitektgöromålen å fortifikationsdepartementet	»	6,000: —	
» ledare för utredningar m. m. rörande större byggnadsarbeten	»	4,500: —	
» hyra för lantförsvarets räkning av vissa lokaler	»	3,550: —	
» viss räntegottgörelse åt staden Kristianstad	»	7,179: 93	
» extra föredragande hos arméförvaltningens civila departement	»	6,825: —	
	eller tillhopa kronor	246,554: 93	

Enligt vad jag inhämtat, ingå uti de av arméförvaltningen för tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918 beräknade kostnaderna utgifter för nu omförmälda ändamål endast för tiden intill utgången av år 1917.

Å tilläggsstat för år 1918 torde alltså för täckande av förut omförmälda förskott böra äskas ett belopp av 988,463 kronor 24 öre.

E. Sjukvårdsstyrelsens försträkningskonto.

Efter därom av medicinalstyrelsen och arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 31 mars 1916, att för vidtagande av erforderliga åtgärder i och för ett rationellt bekämpande av den inom arméns kaserner uppträdande epidemiska hjärnhinneinflammationen ett belopp av högst 10,000 kronor finge ställas till sjukvårdsstyrelsens förfogande, avsedda att användas till bestridande av kostnader för inrättandet av ett provisorisk bakteriologiskt laboratorium, anordnande av utbildningskurs för läkare i vederbörlig bakteriologisk undersökningsmetod, utgivande av erforderliga anvisningar för arméns läkare rörande sjukdomen och dess bekämpande, anskaffande av särskilda flyttbara laboratorier, vetenskapligt specialutbildad personal samt beredande av rese- och traktamentsersättning enligt fjärde klassen av gällande resereglemente åt läkare under resor för utförande av bakteriologiska undersökningar och vaccinerings m. m. Beloppet skulle av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Åtgärder för bekämpande av epidemisk hjärnhinneinflammation.

[8.] Genom särskilda brev den 29 september 1916 samt den 28 mars och den 9 november 1917 medgav Kungl. Maj:t, att utöver förut anvisade medel ytterligare högst 15,000 kronor finge för ifrågavarande ändamål av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält ifrågavarande förskott, tillhoppa 25,000 kronor, till ersättande.

Anskaffning
av bomull
m. m.

Med anledning av en utav arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse därom gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 7 april 1916, att för anskaffande av vissa kvantiteter bomull, gas och febertermometrar ett belopp av högst 153,000 kronor finge av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande från sjukvårdsanslaget eller annorledes efter den grund, sjukvårdsstyrelsen ägde föreslå.

Arméförvaltningen har nu, enär ordinarie sjukvårdsanslaget icke lämnade tillgång till ifrågavarande förskotts ersättande, hemställt, att härför erforderligt anslag, 153,000 kronor, måtte anvisas å tilläggsstat för år 1918.

Åtgärder för
planläggning
av krigssjuk-
hus.

Efter därom av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 15 december 1916, att högst 5,000 kronor finge för vidtagande av förberedande åtgärder för planläggning av krigssjukhus av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Av vad sålunda anvisats har arméförvaltningen till ersättande anmält ett förskjutet belopp av 3,400 kronor.

Departement-
schefen

De å sjukvårdsstyrelsens försträkningskonto till ersättande nu anmälda förskotten utgöra alltså

Åtgärder för bekämpande av epidemisk hjärnhinneinflammation	kronor	25,000: —
Anskaffning av bomull m. m.	»	153,000: —
Åtgärder för planläggning av krigssjukhus	»	3,400: —
	Summa kronor	181,400: —

För täckande av ifrågavarande belopp torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

[8.]

F. Vissa andra förskott.

I detta sammanhang torde jämväl böra till ersättande anmälas följande förskott, vilka icke av arméförvaltningen upptagits i dess skrivelse den 17 december 1917, enär Kungl. Maj:ts beslut vid tiden för skrivelsernas avlåtande ännu icke blivit ämbetsverket delgivna.

Efter därom av chefen för Göta artilleriregemente gjord framställning medgav Kungl. Maj:t på grund av föreliggande synnerligen tvingande förhållanden genom brev den 30 november 1917, att ett belopp av högst 70,000 kronor finge för införande av elektrisk belysning i nämnda regementes kasernetablissemang av arméförvaltningen förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Införande av elektrisk belysning i Göta artilleriregementes kasernetablissemang.

Sedan chefen för Älvsborgs regemente gjort framställning om inlösen för kronans räkning av dels åtskilliga regementets officerskår tillhöriga byggnader å regementets förutvarande mötesplats Fristad hed för ett belopp av 9,000 kronor, dels ock en underofficerskår tillhörig byggnad för ett belopp av 1,200 kronor, vilka nämnda båda belopp motsvarade beloppet av den skuld, vari respektive kårer häftade med anledning av samma byggnader, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 30 november 1917, att ifrågavarande byggnader finge för kronans räkning inlösas för nyssnämnda belopp; och skulle härav föranledda kostnader, tillhoppa 10,200 kronor, av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Inlösen av Älvsborgs regementes officers- och underofficerskårer tillhöriga byggnader å Fristad hed.

Uti underdånig skrivelse den 20 november 1917 hemställde arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement om medgivande för chefen för Dalregementet att med Falu elektriska belysningsaktiebolag träffa avtal om leverans till billigaste pris av elektrisk energi till regementets kasernetablissemang ävensom att ett belopp av högst 17,500 kronor måtte anvisas för utförande av de för ändamålet erforderliga elektriska anläggningarna.

Omläggning av den elektriska driften vid Dalregementets kasernetablissemang.

Genom brev den 7 december 1917 fann Kungl. Maj:t på grund av föreliggande tvingande förhållanden gott att, med bifall till vad fortifikations- och intendentsdepartementen sålunda hemställt, för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av högst 17,500 kronor, att av civila departementet förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande; och skulle vid träffandet av ifrågavarande leveransavtal tillses,

[8.] att kronan ej ålades vidare förpliktelser, än att återgång till drift av regementets eget elektricitetsverk måtte kunna ske så snart förhållandena det medgåve.

Förflyttning
av en läger-
hydda från
Axvall till
Malmen.

Med anledning av en utav chefen för Första livgrenadjärregementet gjord framställning om beredande av ökat förrådsutrymme för regementet bemyndigade Kungl. Maj:t med hänsyn till föreliggande tvingande omständigheter genom särskilt brev den 14 december 1917 arméförvaltningens fortifikationsdepartement att låta snarast möjligt förflytta en lägerhydda från det s. k. Skaraborgslägrät å Axvall till Malmen; och skulle härav föranledda kostnader, högst 17,000 kronor, av civila departementet förskjutas och framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Samman-
fattning.

Ifrågavarande förskott utgöra alltså:

Införande av elektrisk belysning i Göta artilleriregementes kasernetablissemang	kronor	70,000: —
Inlösen av Älvsborgs regementes officers- och underofficerskårer tillhöriga byggnader å Fristad hed	»	10,200: —
Omläggning av den elektriska driften vid Dalregementets kasernetablissemang	»	17,500: —
Förflyttning av en lägerhydda från Axvall till Malmen	»	17,000: —
	<u>Summa kronor</u>	<u>114,700: —</u>

Jämväl för täckande av detta belopp torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

G. Sammanfattning.

För täckande av »Förskott för andra ändamål» skulle alltså å tilläggsstat för år 1918 äskas följande belopp, nämligen:

för artilleridepartementet	kronor	350,000: —
» fortifikationsdepartementet	»	953,738: 75
» intendentsdepartementet	»	2,325,965: 16
» civila departementet	»	988,463: 24
» sjukvårdsstyrelsen	»	181,400: —
» vissa andra förskott	»	114,700: —

eller tillhopa kronor 4,914,267: 15

Såsom förut nämnts, ingå uti nämnda belopp jämväl en del å tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918 belöpande förskott. Då dessa icke äro till siffran kända utan endast beräknade, torde det för ifrågavarande förskotts täckande erforderliga anslaget böra erhålla förslagsanslags natur och upptagas med i runt tal 4,915,000 kronor.

[8.]

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Majt föreslå riksdagen

att för *täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader* å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 4,915,000 kronor.

IV.

Av världskriget förorsakade förskott.

De av arméförvaltningen under förevarande rubrik till ersättande anmälda förskotten hava av ämbetsverket hänförts till två särskilda grupper, nämligen:

1. Förskott för anskaffande av vissa slag av förnödenheter.
2. Förskott för internerat manskap.

1. Förskott för anskaffande av vissa slag av förnödenheter.

[9.]

A. Artilleridepartementets försträckningskonto.

Efter därom av krigsmaterielkommissionen gjord framställning uppdrog Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 25 februari 1916 åt statens livsmedelskommission att omedelbart gå i författning om införskaffande till landet av viss kvantitet chilesalpeter för arméförvaltningens artilleridepartements räkning. Därjämte föreskrev Kungl. Maj:t, att de av inköpet föranledda kostnaderna, däri jämväl inberäknade erforderliga utgifter för lagring av salpeterpartiet, skulle med högst 3,000,000 kronor av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål utbetalts 2,886,109 kronor 49 öre samt att återstoden av det anvisade beloppet eller 113,890 kronor 51 öre beräknades komma att utbetalas före den 31 december 1918.

[9.] För tackande av ifrågavarande förskott torde å tilläggsstat för år 1918 böra äskas ett belopp av 3,000,000 kronor.

Departements-
chefen.

B. Fortifikationsdepartementets försträckningskonto.

Efter därom av krigsmaterielkommissionen gjord framställning be- myndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 23 augusti 1916 arméförvaltningens fortifikationsdepartement att gå i författning om inköp av visst parti paragummi, varjämte Kungl. Maj:t föreskrev, att härav föranledda kostnader, högst 650,000 kronor, skulle av civila departemen- tet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att av det sålunda anvisade belop- pet 297,024 kronor 15 öre utbetalats till och med augusti 1917 och att återstoden eller 352,975 kronor 85 öre beräknades bliva utbetald under tiden den 1 september 1917—den 31 december 1918.

Jämväl för tackande av ifrågavarande belopp, 650,000 kronor, torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

Departements-
chefen.

C. Intendentsdepartementets försträckningskonto.

Inköp av ull. Med anledning av en utav krigsmaterielkommissionen gjord fram- ställning om vidtagande av åtgärder för säkerställande av landets behov av ull för militärt ändamål bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 8 januari 1916 krigsmaterielkommissionen att uppdraga åt Svenska yllefabrikantföreningens ombud direktören E. E. Blombergh att i Argentina för svenska statens räkning till fob-pris, som kunde anses skäligt, upphandla ull för en kostnad av högst 5,000,000 kronor, och anbefalldes arméförvaltningens civila departement att ofördröjligen ställa nämnda belopp till Blomberghs förfogande, att av honom i mån av behov och mot redovisning användas för ifrågavarande inköp; och skulle be- loppet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till er- sättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål redan utbetalts ett belopp av 3,769,491 kronor 26 öre samt att ett ytter- ligare belopp av 505,000 kronor beräknades komma att utbetalas till och med den 31 december 1918. Det belopp, för vilket täckning nu borde beredas, uppginge alltså till 4,274,491 kronor 26 öre.

Genom särskilt brev den 21 juni 1916 medgav Kungl. Maj:t, att [9.] högst 2,610,000 kronor finge för inköp av ytterligare vissa ullpartier för arméns räkning av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. Inköp av ull, hudar och garvämnen.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 23 september 1916, att av det genom förenämnda brev den 21 juni 1916 anvisade beloppet, varav allenast omkring 600,000 kronor komme att för avsett ändamål användas, ett belopp av högst 2,000,000 kronor finge av civila departementet tillhandahållas intendentsdepartementet i och för inköp av vissa för arméns räkning erforderliga partier ull, hudar och garvämnen.

Arméförvaltningen har nu anmält, att på grund av förenämnda brev ett belopp av 1,232,877 kronor 55 öre redan utbetalts och att ytterligare 1,369,001 kronor 20 öre beräknades komma att utbetalas till och med den 31 december 1918. Det belopp, för vars täckande anslag borde äskas, uppginge alltså till 2,601,878 kronor 75 öre.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 6 oktober 1916, att högst 1,700,000 kronor finge i och för inköp av för arméns räkning erforderligt rågummi av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. Inköp av rågummi.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål utbetalts 1,402,008 kronor 85 öre samt att återstoden av det anvisade beloppet beräknades komma att utbetalas före innevarande års utgång. Anslag borde följaktligen äskas för täckande av hela det anvisade beloppet eller 1,700,000 kronor.

Med anledning av därom gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 12 november 1916 arméförvaltningens intendentsdepartement att gå i författning om anskaffande för arméns räkning av visst antal automobilringar m. m. för en kostnad av tillhoppa högst 97,250 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. Anskaffning av automobilringar m. m.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält förenämnda, för ifrågavarande ändamål i sin helhet utbetalda belopp, 97,250 kronor.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 19 maj 1916, att ett belopp av högst 300,000 kronor finge i och för anskaffande av Anskaffning av bleckplåt.

[9.] bleckplåt för tillverkning av konservdosor av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål utbetalts 9,190 kronor och att återstoden, 290,810 kronor, beräknades komma att utbetalas före utgången av innevarande år. Anslag borde alltså äskas för täckande av hela det anvisade beloppet, eller 300,000 kronor.

Kostnader för anskaffning av ull. Arméförvaltningen har vidare till ersättande anmält ett på grund av förenämnda kungl. brev den 21 juni 1916 angående inköp av vissa ullpartier utbetalt förskott å 8,121 kronor 25 öre.

Fraktkostnader för ull. Sedan Kungl. Maj:t, på sätt förut nämnts, genom brev den 8 januari 1916 bemyndigat krigsmaterielkommissionen att uppdraga åt direktören E. E. Blombergh att i Argentina för svenska statens räkning upphandla ull för visst angivet belopp, bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 28 januari 1916 arméförvaltningens intendentsdepartement att själft eller genom Blombergh träffa avtal om befraktning av visst parti ull för en fraktkostnad från sydamerikansk till svensk hamn ej överstigande 115 shillings för kubikmeter. Därjämte anbefalldes civila departementet att av omhänderhavande medel utbetala härför erforderligt belopp att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Efter det intendentsdepartementet anmält, att det visat sig omöjligt att för den i kungl. brevet den 28 januari 1916 angivna fraktkostnaden få återstående för kronans räkning i Argentina inköpt ull hemfraktad, bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 2 juni 1916 intendentsdepartementet att, utan hinder av bestämmelserna i brevet den 28 januari 1916, träffa avtal om befraktning från sydamerikansk till svensk hamn av återstående inköpt ullparti mot en fraktkostnad av 115 kronor för kubikmeter; och skulle härav föranledda kostnader förskjutas av civila departementet för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål utbetalts på grund av brevet den 28 januari 1916 ett belopp av 49,944 kronor 25 öre och på grund av brevet den 2 juni 1916 ett belopp av 187,565 kronor eller tillhopa 237,509 kronor 25 öre.

Försäkringsm. f. kostnader för inköpt ull. Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 25 augusti 1916, att för bestridande av kostnader för försäkring mot krigsrisk och sjöskada av vissa i Argentina inköpta ullpartier ävensom av lagrings-

speditions- och fraktkostnader m. m. i Sverige erforderliga medel finge av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande. [9.]

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål utbetalts ett belopp av 200,480 kronor 87 öre.

Med bifall till arméförvaltningens intendentsdepartements därom gjorda framställning medgav Kungl. Maj:t genom brev den 29 september 1916, att direktören E. E. Blombergh, vilken i Sydamerika för statens räkning verkställt inköp av vissa ullpartier, finge såsom ersättning för ifrågavarande uppdrag åtnjuta 1 procent av inköpspriset för nämnda ullpartier eller i runt tal 30,000 kronor, att av civila departementet förskjutas samt framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med övriga utgifter för nämnda inköp.

Ersättning åt direktören E. E. Blombergh.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält berörda belopp, 30,000 kronor.

Efter därom av arméförvaltningens intendentsdepartement gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 17 november 1916 intendentsdepartementet att låta i svenskt brandförsäkringsbolag till billigaste pris, ej överstigande 2 kronor 50 öre pro mille om året, försäkra vissa för arméns räkning inköpta i kronans hus upplagrade ullpartier; och skulle härav föranledda kostnader av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Brandförsäkring av vissa ullpartier.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett på grund av nämnda bemyndigande förskjutet belopp av 10,000 kronor.

Med bifall till arméförvaltningens intendentsdepartements därom gjorda framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 20 oktober 1916, att erforderlig personal finge ställas till förfogande i och för bestridande av vakthållning vid vissa lantförsvarets förrådsbyggnader, vari upplagrats vissa för arméns räkning inköpta ullpartier; och skulle härav föranledda kostnader av civila departementet förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Bevakning av vissa ullpartier.

Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål förskjutits ett belopp av 248 kronor 4 öre.

Sedan arméförvaltningens intendentsdepartement anmält, att departementet för fyllande av truppförbandens utrustning ävensom för anordnande av reservupplag under år 1916 anskaffat armékonserver samt

Anskaffning av konserver.

[9.] fläsk- och köttkonserver för en sammanlagd kostnad av 973,200 kronor, som bestritts från 1916 års anslag till arméns mathållning, samt hemställt, att sagda belopp måtte ersättas nämnda anslag, medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 16 april 1917, att ett belopp av 973,200 kronor finge avföras å civila departementets försträckningskonto samt tillgodoföras 1916 års anslag till arméns mathållning; och skulle det åligga civila departementet att framdeles hos Kungl. Maj:t anmäla beloppet till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett för anskaffande av fläskkonserver utgivet belopp om 486,600 kronor.

Samman-
fattning.

De å intendentsdepartementets försträckningskonto upptagna till ersättande anmälda förskotten av förevarande slag utgöra alltså

Inköp av ull	kronor	4,274,491:	26
Inköp av ull, hudar och garvännen	»	2,601,878:	75
Inköp av rågummi	»	1,700,000:	—
Anskaffning av automobilringar m. m.	»	97,250:	—
Anskaffning av bleckplåt	»	300,000:	—
Anskaffning av ull	»	8,121:	25
Fraktkostnader för ull	»	237,509:	25
Försäkrings- m. h. kostnader för inköpt ull	»	200,480:	87
Ersättning åt direktören E. E. Blombergh	»	30,000:	—
Brandförsäkring av vissa ullpartier	»	10,000:	—
Bevakning av vissa ullpartier	»	248:	04
Anskaffning av konserver	»	486,600:	—

Summa kronor 9,946,579: 42

Beträffande ifrågavarande förskott har kamreraren å intendentsdepartementet uti en vid arméförvaltningens skrivelse fogad P. M. anfört följande:

Ifrågavarande förskott vore avsedda att i sinom tid delvis ersättas av inflytande försäljningsmedel. Emellertid vore det omöjligt att för närvarande lämna ett definitivt besked, huruvida och i vad mån dylika medel komme att inflyta. En rätt väsentlig del av ifrågavarande råvaror vore beslagtagna i England. Av de till landet inkomna ullpartierna vore större delen utlämnad till yllefabriker för tillverkning av kläde, ullgarn m. m., och ersättning härför komme att tillgodoföras försträckningskontot eller de lånemedel, som komme att anvisas för förskottens täckande, från de ordinarie underhållsanslagen, i den mån dessa härtill lämnade

[9.]

tillgång. Det borde vidare anmärkas, att inköpspriset å varorna, särskilt i fråga om rågummi, vore betydligt högre än det under fredsförhållanden normala och att det således ej kunde förväntas, att varorna vid eventuell försäljning, sedan lugna förhållanden inträtt, kunde betinga de pris, för vilka de anskaffats. Den förhöjda kostnad, som uppkommit därigenom, att varorna inköpts under dyrtid, torde komma att inräknas bland utgifterna för neutralitetsskyddet. Härtill komme, att det vore ett känt förhållande, att hudar och därav berett läder ävensom rågummi och därav tillverkade velociped- och automobilringar under någon längre tids lagring underginge en betydlig försämring och slutligen bleve så gott som värdelösa för sitt ändamål. Någon omsättning av varorna kunde under nuvarande förhållanden ej äga rum. På grund härav måste man även räkna med en betydlig prisreducering vid varornas eventuella försäljning framdeles. Redan vid hittills företagen försäljning av ull vore vid prisbestämning hänsyn tagen till de särskilda kostnaderna för frakt, försäkring m. m., och komme så att ske även vid framtida försäljning. De särskilda kostnaderna bleve sålunda täckta samtidigt med utgivna beloppen för själva anskaffningen.

För att möta de oförutsedda utgifter, som kunde uppstå till följd av de ifrågavarande varornas beslagtagande, såsom ökade fraktkostnader, överliggedagsersättning m. m., och på grund av möjligheten för departementet att bli nödsakat att inlösa ytterligare varupartier, hade departementet ansett försiktigheten bjuda att såsom en beräknad kostnad till och med den 31 december 1918 upptaga de ännu icke disponerade beloppen av de medel, som Kungl. Maj:t genom särskilda brev ställt till förfogande för anskaffande av ifrågavarande råämnen.

Med hänsyn till vad sålunda blivit i ärendet upplyst, torde anslag å tilläggsstat för år 1918 bära äskas för täckande av hela det utav arméförvaltningen till ersättande anmälda beloppet eller 9,946,579 kronor 42 öre. Departements-
chefen.

D. Civila departementets försträkningskonto.

Efter därom gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 1 augusti 1914 arméförvaltningens intendentsdepartement att i enlighet med ingiven plan anordna vissa provianttåg och proviantförråd; och skulle härav föranledda kostnader förskjutas av civila departementet för att framdeles anmälas till ersättande.

Anordnande
av provianttåg
och proviant-
förråd.

[9.] Arméförvaltningen har nu anmält, att för ifrågavarande ändamål förskjutits ett belopp av 2,063,865 kronor 54 öre.

Tillgodo-
seende av
krigsmaktens
behov av
salpetersyra
för spräng-
ämnestill-
verkning.

Med anledning av en utav krigsmaterielkommissionen gjord framställning om vidtagande av åtgärder för säkerställande av tillverkning inom landet av för sprängämnen erforderliga kvantiteter salpetersyra bemyndigade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 18 september 1916 arméförvaltningens artilleridepartement att med aktiebolaget Elektrosalpetersluta avtal rörande leverans av koncentrerad salpetersyra i enlighet med upprättat förslagskontrakt; och anbefalldes civila departementet att den 31 december 1916, sedan bolaget visat sig hava för anläggning av en fabrik för framställning av koncentrerad salpetersyra träffat avtal om leverans av byggnads- eller andra materialier till ett belopp av minst 400,000 kronor, till bolaget av omhänderhavande medel utbetala 400,000 kronor, att sedermera hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält förenämnda förskottsvis utanordnade belopp, 400,000 kronor.

Departements-
chefen.

De å civila departementets försträkningskonto upptagna till ersättande nu anmälda förskotten utgöra alltså:

Anordnande av provianttåg och proviantförråd	kronor	2,063,865: 54
Tillgode-seende av krigsmaktens behov av salpetersyra för sprängämnestillverkning	»	400,000: —
	Summa kronor	2,463,865: 54

För täckande av ifrågavarande belopp torde anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918.

Sammanfattning.

De för anskaffande av vissa slag av förnödenheter till ersättande genom anslag å tilläggsstat för år 1918 anmälda förskotten utgöra alltså

å artilleridepartementets försträkningskonto	kronor	3,000,000: —
» fortifikationsdepartementets	»	650,000: —
» intendentsdepartementets	»	9,946,579: 42
» civila departementets	»	2,463,865: 54
	Summa kronor	16,060,444: 96

Samtliga ifrågavarande utgifter hava föranletts av den genom världs- krigets utbrott inträdda situationen, vilken bjudit att så vitt möjligt säkerställa arméns behov av vissa för dess krigsberedskap oundgängligen erforderliga förnödenheter. Anskaffningen har följaktligen närmast avsett ett utökande av arméns förråd. Med anledning härav hava anskaffningskostnaderna, ehuru neutralitetsutgifterna närstående, icke blivit ersatta i samband med nämnda utgifter utan ansetts böra tillsvidare redovisas bland sådana förskott, som antingen böra inräknas bland neutralitetskostnader eller ersättas av riksstatsanslag, av anslag av värnskatte- medel eller av försäljningsmedel.

[9.]

I den mån de anskaffade förnödenheterna tågas i anspråk för det vanliga fredsbehovet, bör ersättning givetvis utgå från vederbörande ordinarie underhållsanslag. Likaledes böra till förskottens slutliga täckande användas de medel, som vid en blivande försäljning av vissa av de anskaffade förnödenheterna kunna komma att inflyta. I den mån förskotten icke kunna på detta sätt gäldas, torde antingen särskilt anslag böra härför anvisas eller ock bristen böra inräknas bland neutralitetskostnaderna. Av ifrågavarande förskott är icke något av beskaffenhet att böra ersättas av värnskattemedel.

I enlighet med de av Kungl. Maj:t den 31 december 1917 godkända principerna för avvecklingen av det hittills tillämpade förskotts-förfarandet bör emellertid för ifrågavarande förskotts budgetmässiga täckning erforderligt anslag äskas å tilläggsstat för år 1918. Med hänsyn till det sätt, varpå förskotten äro avsedda att slutligen täckas, torde nämnda anslag böra utgå av tillfälliga lånemedel.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för täckande av förskjutna kostnader för anskaffande av vissa slag av förnödenheter å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt kronotal, ett förslagsanslag av högst 16,060,445 kronor.

2. Förskott för internerat manskap.

[10.]

Sedan besättningen från det å svenskt territorium inkomna tyska örlogsfartyget Albatross under sommaren år 1915 blivit jämlikt gällande internationella bestämmelser internerad på Gottland, meddelade Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 1 oktober 1915 erforderliga bestämmelser angående avlöning och underhåll av den internerade personalen; och

Avlöning m. m.
åt internerat
manskap.

[10.] anbefalldes arméförvaltningens civila departement att för ifrågavarande ändamål tillhandahålla militärbefälhavaren erforderligt förskott, att hos Kungl. Maj:t framdeles anmälas till ersättande i samband med övriga utgifter för de internerade.

Vidare medgav Kungl. Maj:t genom brev den 12 maj 1916, att såsom ersättning för inkvartering i Svenska sockerfabriksaktiebolagets sockerfabrik i Roma å Gottland av officerare och manskap, tillhörande den internerade besättningen å förenämnda örlogsfartyg, finge till nämnda bolag utbetalas ett belopp av 2,963 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält dels de på grund av förstnämnda brev gjorda förskotten, belöpande sig till sammanlagt 178,307 kronor 92 öre, dels ock det på grund av sistnämnda brev utanordnade beloppet, 2,963 kronor, alltså tillhopa 181,270 kronor 92 öre.

Förläggnings-
och bevak-
ningsanord-
ningar.

Med anledning av en utav militärbefälhavaren på Gottland i ämnet gjord framställning medgav Kungl. Maj:t genom särskilt brev den 29 september 1916, att ett belopp av högst 2,000 kronor finge utbetalas för vidtagande av vissa förbättrade anordningar vid Tofta skjutfält med anledning av förenämnda tyska fartygsbesättnings förläggning därstädes; och skulle berörda belopp av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Vidare anvisade Kungl. Maj:t, efter därom av militärbefälhavaren på Gottland gjord framställning, genom brev den 2 mars 1917 i och för vidtagande av vissa bevakningsanordningar vid interneringslägret å Tofta skjutfält ett belopp av högst 1,000 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande i sammanhang med övriga av ifrågavarande internering föranledda kostnader.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält de på grund av förenämnda båda brev förskottsvis utanordnade beloppen, tillhopa 3,000 kronor.

Departements-
chefen.

De för internerat manskap utgivna, till ersättande nu anmälda förskotten utgöra alltså:

Avlöning m. m.	kronor 181,270: 92
Förläggnings- och bevakningsanordningar	» 3,000: —
	<hr/> Summa kronor 184,270: 92

För ifrågavarande förskotts budgetmässiga täckning torde erforderligt anslag böra äskas å tilläggsstat för år 1918. [10.]

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen

att för *täckande av förskjutna kostnader för internerat manskap* å tilläggsstat för år 1918 anvisa, i jämnt krontal, ett förslagsanslag av högst 184,271 kronor.

V.

Sammanfattning.

[11.]

Sammanfattas vad under föregående punkter anförts, skulle för täckande av där omnämnda förskott erfordras följande anslag, nämligen

1. För täckande av förskjutna kostnader för införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg.....	kronor	75,000: —
2. För täckande av förskjutna kostnader för inköp av vissa furageartiklar	»	3,210,504: —
3. För täckande av förskjutna kostnader för förvärvande av mark m. m. för Järvafältet.....	»	50,000: —
4. För täckande av förskjutna kostnader för uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden	»	1,217,150: —
5. För täckande av förskjutna kostnader för uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen	»	4,000,000: —
6. För täckande av förskjutna kostnader för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén	»	15,801,832: —
7. För täckande av förskjutna kommittékostnader	»	160,790: —
8. För täckande av vissa för olika ändamål förskjutna kostnader	»	4,915,000: —
9. För täckande av förskjutna kostnader för anskaffande av vissa slag av förnödenheter	»	16,060,445: —
10. För täckande av förskjutna kostnader för internerat manskap.....	»	184,271: —

eller tillhopa kronor 45,674,992: —

[11.] I enlighet med vad jag förut anfört, skulle de under punkterna 1—6 och 9 upptagna beloppen, tillhopa 40,414,931 kronor, tillsvidare bestridas av tillfälliga lånemedel. Såsom förut nämnts, har uti den till riksdagen avlåtna propositionen om tilläggsstat för år 1918 bland utgifter för kapitalökning under titel »Förslag till statsverket» beräknats ett belopp av 39,825,670 kronor. Enligt det föreliggande förslaget skulle alltså härutöver erfordras (40,414,931 — 39,825,670 =) 589,261 kronor. Den uti tilläggsstaten till riksstaten för år 1918 bland inkomsterna upptagna posten »Tillfällig upplåning» torde alltså böra höjas med sistnämnda belopp.

De under punkterna 7 och 8 samt 10 upptagna anslagen, tillhopa 5,260,061 kronor, äro avsedda att utgå av andra statsinkomster än lånemedel. För ifrågavarande ändamål har, såsom förut nämnts, uti tilläggsstaten för år 1918 under fjärde huvudtiteln beräknats ett belopp av 6,171,280 kronor eller 911,219 kronor mera, än som enligt det nu föreliggande förslaget skulle för ändamålet erfordras.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får jag, efter att hava i ämnet samrått med statsrådet och chefen för finansdepartementet, hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen besluta,

dels att de under punkterna 1—6 och 9 ovan upptagna anslagen, tillhopa 40,414,931 kronor, skola tillsvidare utgå av tillfälliga lånemedel samt å tilläggsstaten för år 1918 uppföras bland utgifter för kapitalökning under titel »Förslag till statsverket»,

dels ock, under förutsättning av bifall till vad sålunda föreslagits, att den uti nämnda tilläggsstat bland inkomsterna upptagna posten »Tillfällig upplåning» skall höjas med 589,261 kronor.

Jag anhåller slutligen att i detta sammanhang få meddela, att, enligt vad jag inhämtat, brister uppstått å vissa av fjärde huvudtitelns reservationsanslag för år 1917. Så snart ifrågavarande brister blivit till siffran kända, har jag för avsikt att föreslå avlåtande av proposition till riksdagen angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 för nämnda bristers täckande.»

Vad departementschefen sålunda yttrat och hemställt tacktes, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

[11.]

Ur protokollet:

C. E. Odhner.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Kungl. Maj:ts proposition	1
Utdrag ur protokollet öfver lantförsvarsärenden	3
I. Förskott å anslag i efterföljande års stater	5
1. Införande av elektrisk drift vid ammunitionsfabrikens avdelning å Karlsborg.....	5
2. Inköp av vissa furageartiklar	6
II. Förskott, avsedda att ersättas med särskilda framdeles inflytande medel (tomtförsäljningsmedel)	8
1. Förvärfvande av mark m. m. för Järvatältet	8
2. Uppförande av intendenturetablissemang å Karlsborg och i Boden.....	9
3. Uppförande av kasernetablissemang för vissa infanteriregementen	10
4. Vissa i samband med 1914 års härordning beslutade byggnadsföretag vid armén...	11
III. Förskott att hos riksdagen anmälas till ersättande.....	14
1. Förskott för kommittéer och utredningar genom sakkunniga	14
2. Förskott för andra ändamål.....	17
IV. Av världskriget förorsakade förskott.....	77
1. Förskott för anskaffande av vissa slag av förnödenheter	77
2. Förskott för internerat manskap	85
V. Sammanfattning	87